

คู่มือ

การจัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติ (National Action Plan : NAP)

กรณีศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices)
ของประเทศสมาชิกภาคีเครือข่ายภาคีรัฐระบบเปิด
Open Government Partnership (OGP)
ตามประเด็นนโยบายสำคัญทั้ง 4 ประเด็น

คำนำ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (สำนักงาน ก.พ.ร.) เป็นหน่วยงานหลักในการสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกภาคีเครือข่ายภาครัฐระบบเปิด (Open Government Partnership : OGP) ซึ่งเป็นความร่วมมือระหว่างประเทศที่มุ่งส่งเสริมหลักการความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำหนดนโยบายสาธารณะ โดยปัจจุบัน OGP ประกาศให้ประเทศไทยผ่านหลักเกณฑ์เบื้องต้นในการสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกแล้ว สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้มอบหมายให้ผู้เข้าร่วมโครงการนักบริหารการเปลี่ยนแปลงรุ่นใหม่ (นปร.) รุ่นที่ 16 จำนวน 3 คน จัดทำรายงานการศึกษาตัวอย่างประเทศที่มีแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการจัดทำ แผนปฏิบัติการแห่งชาติ (National Action Plan: NAP)

และการที่ประเทศไทยผ่านหลักเกณฑ์การประเมินดังกล่าว นับเป็นก้าวสำคัญที่เปิดโอกาสให้ประเทศไทยดำเนินการสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิก OGP อย่างเป็นทางการ และเป็นจุดเริ่มต้นในการยืนยันว่าประเทศไทยมีความพร้อมก้าวเข้าสู่ "ภาครัฐระบบเปิด" เพิ่มความโปร่งใส สร้างความร่วมมือกับประชาชน เข้าถึงเครือข่ายนานาชาติ ยกระดับภาพลักษณ์ประเทศ

ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานในการเข้าสู่การเป็นสมาชิกภาคีเครือข่าย OGP ของประเทศไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงาน ก.พ.ร. จึงจัดเตรียมความพร้อมในการจัดทำแผน 4 โดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการขับเคลื่อนประเด็นนโยบายสำคัญต่าง ๆ ครอบคลุมขอบเขตนโยบาย OGP 9 ประเด็น โดยมุ่งเน้นประเด็นนโยบายที่สำคัญที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการแห่งชาติ (NAP) ภายหลังจากการเข้าร่วมเป็นสมาชิกภาคีเครือข่ายภาครัฐระบบเปิดของประเทศไทย จำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ 1) การต่อต้านการทุจริต (Anti-Corruption)

- 2) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (Climate and Environment)
- 3) การส่งเสริมธรรมาภิบาลดิจิทัล (Digital Governance)
- 4) การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation)

รายงานฉบับนี้ จึงจัดทำขึ้นเพื่อศึกษาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) จากประเทศต่าง ๆ ใน 4 ประเด็นข้างต้น เพื่อสังเคราะห์เป็นแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติ (NAP) ภายใต้วงรอบ OGP ของประเทศไทยต่อไป

สำนักงาน ก.พ.ร.
ธันวาคม 2568

จัดทำโดย
นางสาวณัชภัทร์ แจงเล็ก
นายชัชฉันทน์ บุญเจริญกิจ
นางสาวณัฐวดี ณ ระนอง

สารบัญ

ส่วนที่

01

ภาคีเครือข่ายความร่วมมือ Open Government Partnership : OGP

ที่มาและความสำคัญ

1

OGP และประเด็นนโยบายที่สำคัญ 9 ด้าน

2

ส่วนที่

02

บริบทของประเทศไทย และประเด็นนโยบายสำคัญที่ไทยมุ่งเน้น

ความเป็นมาและการดำเนินงานของประเทศไทย

4

นโยบายสำคัญ 4 ประเด็นที่ประเทศไทยมุ่งเน้น

5

ส่วนที่

03

แนวปฏิบัติที่ดี (Best Practise) กรณีศึกษาแผนของประเทศสมาชิกภาคีเครือข่ายภาครัฐระบบเปิด

ประเด็น: การต่อต้านทุจริต

6

ประเด็น: การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

17

ประเด็น: การส่งเสริมธรรมาภิบาลดิจิทัล

27

ประเด็น: การมีส่วนร่วมของประชาชน

33

การเปรียบเทียบจุดเด่นของแต่ละประเทศและการประยุกต์ใช้

42

ส่วนที่

04

ประเด็นข้อเสนอแนะ จากผู้ทรงคุณวุฒิต่อแนวทางการจัดทำแผน ฯ

ดร.บัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์

45

นางสาวอาภามาส จันทรเมฆา

47

รศ.ดร.ต่อภัสสร ยมภาค

48

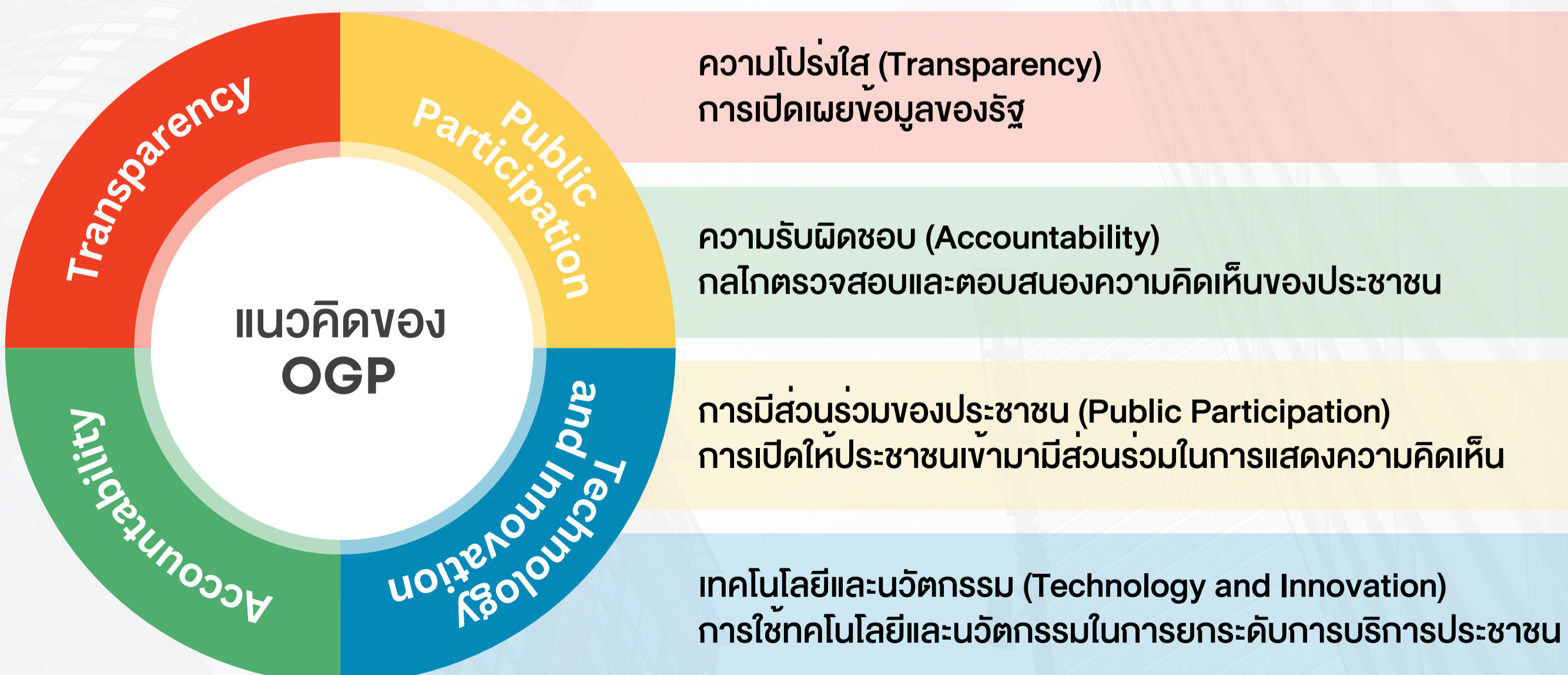
Open Government Partnership (OGP)

คือเครือข่ายความร่วมมือพหุภาคีระดับนานาชาติ ที่ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2554
ซึ่งในปัจจุบัน มีประเทศสมาชิกเข้าร่วมเป็นสมาชิกกว่า 74 ประเทศทั่วโลก

มีเป้าหมายเพื่อผลักดันให้ภาครัฐของประเทศสมาชิกกำหนดพันธกิจ (commitments) ที่แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจในการพัฒนาการบริหารประเทศในด้านต่าง ๆ และจัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติ (National Action Plan : NAP) โดยเน้นประชาชนเป็นสำคัญ อาทิ การส่งเสริมกระบวนการบริหารงานที่โปร่งใส การสร้างความเข้มแข็งให้พลเมือง การต่อต้านการทุจริต ส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย รวมไปถึงการใช้เทคโนโลยีเพื่อการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชน และบริหารประเทศอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

โดย OGP มุ่งเน้นการขับเคลื่อนภาครัฐระบบเปิด (Open Government)

และการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ระหว่าง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ในการส่งเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และนวัตกรรมในการบริหารภาครัฐ ตามแนวคิดของ OGP 4 ด้าน ครอบคลุมประเด็นนโยบายสำคัญ 9 ข้อ เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ทางสังคมอย่างเป็นรูปธรรม และสามารถลงมือขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นนโยบายที่สำคัญ 9 ด้าน (Policy Areas)

การต่อต้านการทุจริต

การมุ่งเน้นการขจัดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันเชิงระบบ (Grand Corruption) ผ่านการเปิดเผยข้อมูลของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การจัดซื้อจัดจ้างที่โปร่งใส รวมถึง การเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อสร้างความโปร่งใสและความซื่อสัตย์

การเปิดพื้นที่พลเมือง

ผลักดันการปกป้องสิทธิและเสรีภาพขั้นพื้นฐาน สนับสนุนพื้นที่สาธารณะที่เปิดกว้างและเข้มแข็ง ส่งเสริมกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะได้อย่างเสรีและปลอดภัย ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของประชาธิปไตย

สภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

ส่งเสริมให้เปิดเผยข้อมูลด้านมลพิษ สร้างความโปร่งใสด้านต้นทุนสิ่งแวดล้อม เปิดพื้นที่เพื่อหารือทางเลือกในการพัฒนาและการกำกับดูแลการใช้จ่ายด้านสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นด้านการเงินและการเปลี่ยนพลังงานสู่ความยั่งยืน

ธรรมาภิบาลดิจิทัล

มุ่งเน้นการสร้างนโยบายที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและการมีส่วนร่วม ตลอดจนการป้องกันการใช้เทคโนโลยีในทางที่ไม่เหมาะสม อาทิ การผลิต หรือ เผยแพร่ข้อมูลเท็จ ข้อมูลที่บิดเบือนทางออนไลน์

การเปิดเผยข้อมูลทางการคลัง

ส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลในการจัดทำงบประมาณของภาครัฐ โดยการเปิดให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดและติดตามการใช้จ่ายงานงบประมาณของภาครัฐ เสริมสร้างการตรวจสอบจากสาธารณะ ยกกระดับความมั่นใจของประชาชน

การมีส่วนร่วมของทุกกลุ่ม

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกกลุ่ม ความเท่าเทียมในมิติที่มีความหลากหลาย เช่น การปฏิรูปที่ตอบสนองต่อความเสมอภาคทางเพศ การมีส่วนร่วมของเยาวชนและรับฟังเสียงของชนกลุ่มน้อย หรือ กลุ่มเปราะบางในประเด็น หรือ พันธสัญญาต่าง ๆ

ความยุติธรรม

ส่งเสริมการเข้าถึงความยุติธรรมอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียม เพื่อช่วยให้ประชาชนเข้าใจข้อกำหนดและสิทธิเบื้องต้น ตลอดจนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมที่เป็นกลาง เกิดผลลัพธ์ที่เป็นธรรม ความโปร่งใส และการบังคับใช้กฎหมายที่ชัดเจน

การมีส่วนร่วมของประชาชน

ส่งเสริมการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับการดำเนินการของภาครัฐ ผ่านการอภิปรายอย่างเป็นระบบ สร้างกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพและผลลัพธ์ที่เป็นธรรม

สิทธิในการเข้าถึงข้อมูล

ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลของภาครัฐ ยกกระตักการเปิดเผย และเผยแพร่ข้อมูลให้แก่ประชาชนได้รับทราบ ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการทำงานและการตัดสินใจของรัฐบาลได้ ส่งเสริมการรับผิดชอบและจัดลำดับความสำคัญในการดำเนินการต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนและตรงเป้าหมาย

บริบทของประเทศไทยและการดำเนินงานที่ผ่านมา

ประเทศไทยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม เพื่อเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการดำเนินงาน การแสดงความคิดเห็น การวิพากษ์ และการให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ โดยภาครัฐสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปประกอบการพิจารณากำหนดเป็นนโยบายและการตัดสินใจบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วม นอกจากนี้ ประเทศไทยได้กำหนดเป็นบทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้หลายมาตรา ดังนี้

มาตรา

43(3)

บุคคลหรือชุมชนมีสิทธิในการเสนอแนะต่อหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการใด ๆ ที่เป็นประโยชน์

57(2)

รัฐต้องใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ โดยให้ผู้อยู่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการ

77

กำหนดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกระบวนการตรากฎหมาย ผ่านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

253

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเปิดเผยข้อมูลและรายงานผลให้ประชาชนทราบ

ผลงานความสำเร็จที่ผ่านมา

“ ประเทศไทยส่งเสริมและสนับสนุนการเป็นภาครัฐระบบเปิดในทุกภาคส่วน เพื่อสร้างความโปร่งใส ความรับผิดชอบ คุณธรรม และการตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างยั่งยืน ”

ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารภาครัฐ และการให้บริการประชาชน รวมทั้งเปิดโอกาส ให้ผู้อยู่มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมใน กระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ ตั้งแต่การกำหนด นโยบาย การแสดงความคิดเห็น การปรึกษาหารือ และการลงมือปฏิบัติ เพื่อให้เกิดธรรมาภิบาลตาม หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

การสร้างเครือข่ายและความร่วมมือ
(Partnerships and Collaborations)

อันดับ 30th
จาก 50 ประเทศ

United Nations
Statistics Division

GEOSPATIAL
WORLD
ADVANCING KNOWLEDGE FOR SUSTAINABILITY

นโยบายสำคัญ 4 ประเด็นที่ไทยมุ่งเน้น

ประเด็นนโยบายสำคัญที่ประเทศไทยมุ่งเน้น และกรณีตัวอย่างแผนปฏิบัติการแห่งชาติ (National Action Plan) ของประเทศสมาชิกภาคีเครือข่ายภาครัฐระบบเปิด (OGP)

1

การต่อต้านการทุจริต (Anti-Corruption)

ส่งเสริมการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ทาลายความไว้วางใจของประชาชน มุ่งเน้นการขจัดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันเชิงระบบ (grand corruption) และคณาธิปไตย ผ่านการเปิดเผยข้อมูลของผู้ถือผลประโยชน์ การจัดซื้อจัดจ้างที่โปร่งใส รวมถึงการเปิดเผยบัญชีทรัพย์สินของเจ้าหน้าที่รัฐ เพื่อสร้างความโปร่งใสและซื่อสัตย์สุจริต

กรณีศึกษาจากต่างประเทศ: สวีเดน และ อินโดนีเซีย

2

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (Climate and Environment)

ส่งเสริมให้เปิดเผยข้อมูลที่แท้จริงของมลพิษ รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) สร้างความโปร่งใสด้านต้นทุนสิ่งแวดล้อม เปิดพื้นที่เพื่อหาทางเลือกในการพัฒนา และเพิ่มการกำกับดูแลการใช้จ่ายด้านสิ่งแวดล้อมโดยมุ่งเน้นด้านการเงินและการเปลี่ยนผ่านสู่พลังงานยั่งยืน

กรณีศึกษาจากต่างประเทศ: แคนาดา และ อินโดนีเซีย

3

การส่งเสริมธรรมาภิบาลดิจิทัล (Digital Governance)

ส่งเสริมให้การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ มุ่งเน้นการสร้างนโยบายที่ใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและการมีส่วนร่วม ขณะเดียวกันที่ดำเนินการป้องกันอันตรายจากข้อมูลเท็จและข้อมูลบิดเบือนทางออนไลน์ รวมถึงการใช้เทคโนโลยี เช่น แอปพลิเคชัน และ AI ในทางที่ไม่เหมาะสม

กรณีศึกษาจากต่างประเทศ: ฟิลิปปินส์ และ สหรัฐอเมริกา

4

การมีส่วนร่วมของประชาชน (Public Participation)

ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจของรัฐบาลเพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เกิดการปรับปรุงการให้บริการสาธารณะ เกิดผลลัพธ์ที่เป็นธรรมมากขึ้น รวมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐบาลที่ผ่านมาผ่านการอภิปรายอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างกลไกการมีส่วนร่วมของประชาชน

กรณีศึกษาจากต่างประเทศ: ฟิลิปปินส์ และ บราซิล

การต่อต้านการทุจริต
กรณีศึกษาประเทศสวีเดน

Policy Area: Anti-Corruption กรณีศึกษา ประเทศสวีเดน

จากการศึกษาแผนปฏิบัติการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานภาครัฐสวีเดน
Open Government Partnership Action Plan 2023–2025 ประเด็นการต่อต้านการทุจริต

สวีเดนเข้าร่วมเป็นประเทศสมาชิก Open Government Partnership (OGP) ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2011

และจัดทำ แผนปฏิบัติการส่งเสริม
การมีส่วนร่วมในการบริหารงานภาครัฐ
(National Action Plan: NAP)

เพื่อสนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสร้างสรรค์
ร่วมกันของภาคประชาสังคม ให้บรรลุเป้าหมาย
ปฏิญญาว่าด้วยการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ
(Open Government Declaration) ร่วมกับ
OGP โดยเปิดเผยให้ข้อมูลภาครัฐสามารถ
เข้าถึงได้ในรูปแบบข้อมูลเปิด (Open Data)

กระบวนการการจัดทำแผนปฏิบัติการ ฯ
ดังกล่าว ประจำปี ค.ศ. 2023 – ค.ศ. 2025
เปิดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและรวบรวม
เป็นข้อเสนอแนะจากภาคประชาสังคม
และสะท้อนถึงประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับ
การดำเนินงานด้านการต่อต้านการทุจริต
ซึ่งถือเป็นประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อ
ในหลากหลายด้าน
ทั้งนี้ สวีเดนได้มีการดำเนินงานด้านการต่อต้าน
การทุจริตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสะท้อนให้เห็น
จากผลการจัดอันดับโดยองค์กร Transparency
International เพื่อความโปร่งใสนานาชาติ

“ซึ่งหากอ้างอิงตาม European Data Portal
ข้อมูลเปิด หรือ Open Data หมายถึง
ข้อมูลที่ถูกรวบรวม ผลิต และสนับสนุน
โดยหน่วยงานภาครัฐ และเปิดให้ประชาชน
สามารถเข้าถึงและนำไปใช้ได้อย่างอิสระ
และไม่จำกัดวัตถุประสงค์”

สอดคล้องกับคุณค่าของ OGP

ด้านการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส
ตลอดจนเชื่อมโยงกับหลักการพื้นฐาน
การบริหารภาครัฐของสวีเดนที่ถูกบัญญัติไว้
ในข้อกฎหมายพื้นฐานว่าด้วยการกำหนดให้
เอกสารของหน่วยงานภาครัฐสามารถเปิดเผย
และเข้าถึงได้โดยสาธารณะ

ดัชนีการรับรู้การทุจริตของสวีเดน
จัดอยู่อันดับที่
Corruption
Perceptions
Index (CPI) **5th**
ของโลก
ประจำปี
ค.ศ. 2022

และเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง
รัฐบาลจึงได้ยกระดับความมุ่งมั่นผ่านการจัดทำ
แผนปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตภาครัฐ
ค.ศ. 2021–2023 (Fi2020/04691)
รวมถึงการดำเนินมาตรการอื่น ๆ อีกด้วย
แผนปฏิบัติการส่งเสริมการมีส่วนร่วม
ในการบริหารงานภาครัฐ (NAP) ฉบับนี้
จึงได้มุ่งเน้นการพัฒนาประเด็นนโยบาย
ด้านการต่อต้านการทุจริตโดยเฉพาะ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

แผนปฏิบัติการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานภาครัฐ (NAP) ฉบับนี้ จัดทำขึ้นผ่านกระบวนการที่มีผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในหลายภาคส่วน เปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนการจัดเตรียมข้อมูลซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการจัดทำแผนฯ

ในวันที่ 19 ตุลาคม 2565 ได้มีการจัดประชุมปรึกษาหารือในหัวข้อ ศักยภาพของการเปลี่ยนแปลงทางดิจิทัลต่อการเปิดเผยและโปร่งใสของภาครัฐที่มากขึ้น **“Consultation on the potential of digitalisation for a more open and transparent public sector”** โดยมีการส่งหนังสือเชิญเข้าร่วมการประชุมดังกล่าวไปยังองค์กรภาคประชาสังคมกว่า 40 แห่งผ่านช่องทาง NOD* และเผยแพร่บนเว็บไซต์ NOD เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถเข้าร่วมประชุมได้

องค์กรภาคประชาสังคมจำนวน 11 แห่งตอบรับการเข้าร่วมประชุมดังกล่าว โดยมี Ministry of Infrastructure และ DIGG ทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการหลักและ NOD ทำหน้าที่สนับสนุน ซึ่งการประชุมเริ่มต้นด้วยการนำเสนอประเด็นและวัตถุประสงค์ของการจัดการประชุมปรึกษาหารือ รวมถึงรายงานความคืบหน้าการดำเนินงานที่ได้ดำเนินการมาแล้ว และกำลังดำเนินการในประเด็นดังกล่าว

จากนั้น ดำเนินการแบ่งผู้เข้าร่วมประชุมออกเป็น 2 กลุ่ม เพื่ออภิปรายเชิงลึกในประเด็นคำถาม ซึ่งได้แนบไว้พร้อมหนังสือเชิญล่วงหน้าแล้ว โดยประเด็นคำถามมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ภาครัฐสามารถดำเนินการอย่างไร เพื่อส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมใช้ประโยชน์ และมีส่วนร่วมในกระบวนการดิจิทัลและข้อมูลเปิด (Open Data) ซึ่งจะช่วยให้การบริหารราชการมีความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น

2. จากประสบการณ์/ความสนใจ/กลุ่มเป้าหมาย สิ่งใดจำเป็นสำหรับการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากข้อมูลเปิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ท่านเห็นถึงความจำเป็นของการจัดให้มีการประชุมหารืออย่างต่อเนื่องในประเด็นนี้หรือไม่ และหากเห็นว่าจำเป็น ควรอยู่ในรูปแบบใด

โดยประเด็นที่น่าสนใจจากการประชุมดังกล่าว มีการจัดทำเป็นรายงานสรุปผล และสามารถเข้าดูได้ทางเว็บไซต์ NOD (www.nodsverige.se)

ต่อมา ในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2566 จึงได้จัดการประชุมออนไลน์เพื่อติดตามการดำเนินงาน และหารือเกี่ยวกับร่างแผนปฏิบัติการฯ ร่วมกับผู้แทนจากภาคประชาสังคมอีกครั้ง

* National office for dialogue and consultation between the government and the civil society หรือ NOD

คือ แพลตฟอร์มความร่วมมือระหว่างรัฐบาลสวีเดนและภาคประชาสังคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการสื่อสาร การปรึกษาหารือ และความร่วมมืออย่างต่อเนื่องระหว่างทั้งสองภาคส่วน

Commitments

สวีเดนยืนยันความมุ่งมั่นในการส่งเสริมความโปร่งใส ธรรมชาติแบบมีส่วนร่วม ขับเคลื่อนการพัฒนาที่ปลอดภัยจากการทุจริตโดยระบุค่านิยมสัญญา 4 ประการ ภายใต้กรอบแผนปฏิบัติการ Sweden's Open Government Partnership Action Plan 2023–2025 ไว้ ดังนี้

1. หลักการสำคัญ Open Data Charter (ODC)

นำมาตรฐานสากล Open Data Charter เกี่ยวกับแนวทางการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐมาปรับใช้ในการบริหารข้อมูลอย่างมีกลยุทธ์ จัดลำดับความสำคัญและแนวทางการดำเนินงานด้านข้อมูลเปิด (Open Data) เพื่อเสริมสร้างความโปร่งใสในวัตถุประสงค์และประโยชน์จากการเปิดเผยข้อมูล สนับสนุนการพัฒนางานด้านสังคม ตลอดจนเพิ่มโอกาสในการสร้างความร่วมมือระดับนานาชาติในประเด็นดังกล่าว

หน่วยงานภาครัฐ
กระทรวงการคลัง

ภายในครึ่งแรกของปี ค.ศ. 2023

ด้านความโปร่งใส
เทคโนโลยี
และนวัตกรรม

โครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐและภาคประชาสังคมกว่า 250 แห่งทั่วโลก ที่มุ่งส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ (Open Data) เพื่อสนับสนุนความโปร่งใส การมีส่วนร่วมของประชาชน และนวัตกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล

Open Data Charter Principles

การเปิดเผยข้อมูลไปปฏิบัติใช้มีหลักสากลอยู่ 6 ประการ

1. Open by Default

เปิดเผยโดยปริยาย
ปกปิดเป็นข้อยกเว้น

2. Timely and Comprehensive

เปิดเผยทันเวลา
และครอบคลุม

3. Accessible and Usable

เข้าถึงได้
และใช้งานได้จริง

4. Comparable and Interoperable

มีคุณภาพและ
มีโครงสร้างที่ชัดเจน

5. For Improved Governance & Citizen Engagement

เสริมสร้างธรรมาภิบาลและ
การมีส่วนร่วมของประชาชน

6. For Inclusive Development and Innovation

เสริมสร้างการพัฒนา
และนวัตกรรม

Commitments

2. DIGG - Agency for Digital Government กำกับดูแลและรับผิดชอบ

กำหนดให้หน่วยงานภาครัฐ โดย DIGG ทำหน้าที่เป็นหน่วยประสานงานหลัก ในการประสานและนำหลักการของ ODC ทั้ง 6 ข้อมาปฏิบัติตามและดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในหลักการดังกล่าว รวมถึงติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับให้ข้อมูลที่เปิดเผยสามารถเข้าถึงและใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

 DIGG Agency for Digital Government	 ภายใน 16 พ.ค. 2568	 ด้านความโปร่งใส เทคโนโลยี และนวัตกรรม
--	---	---

3. เปิดเผยข้อมูล การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

กำหนดให้ DIGG หน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ ทำหน้าที่ผลักดัน ส่งเสริม และพัฒนาแนวทางการเปิดให้เข้าถึงข้อมูลสำคัญของภาครัฐ โดยเฉพาะข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อยกระดับการเปิดเผยและโปร่งใสในกระบวนการจัดซื้อภาครัฐ

 DIGG Agency for Digital Government	 ภายใน 16 พ.ค. 2568	 ด้านความโปร่งใส เทคโนโลยี และนวัตกรรม
--	---	---

4. บูรณาการ เชื่อมโยงการทำงานภาครัฐทุกระดับ

วางรากฐานของแนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการเชื่อมโยงการทำงานภาครัฐทุกระดับ เพื่อพัฒนางานต่อต้านทุจริตและยกระดับความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการบริหารงานของภาครัฐ

 หน่วยงานภาครัฐ กระทรวงการคลัง	 ร่วมหารือกับ คณะที่ปรึกษา อย่างต่อเนื่อง	 ด้านการต่อต้าน การทุจริต
--	--	---

เป้าหมายและผลลัพธ์ที่คาดหวัง

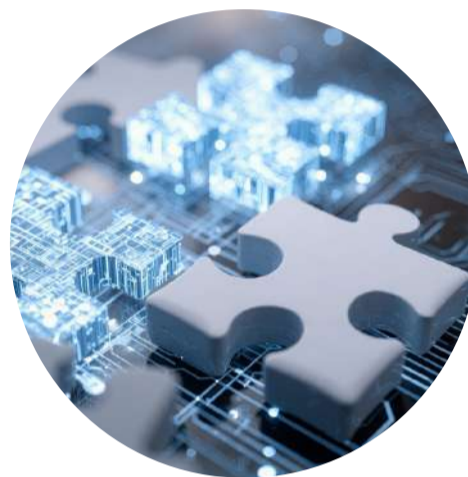
แผนปฏิบัติการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานภาครัฐ (NAP) ของสวีเดน ฉบับนี้ มุ่งเน้นการพัฒนาประเด็นนโยบายด้านการต่อต้านการทุจริต ด้วยการยกระดับการเข้าถึงข้อมูล และใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัล ในการพัฒนาการดำเนินงานด้านข้อมูลเปิด (Open Data) โดยเฉพาะข้อมูลที่สามารถส่งเสริมความโปร่งใส อาทิ การจัดซื้อภาครัฐ เสริมสร้างความเข้มแข็งในการต่อต้านทุจริต ผ่านการยกระดับการมีส่วนร่วมและสร้างสรรค์ร่วมกันในการกำหนดนโยบายร่วมกับภาคประชาสังคมอย่างเป็นรูปธรรมสอดคล้องตามหลักเกณฑ์ค่านิยมของ OGP รองรับความท้าทายและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารภาครัฐตามหลักนิติธรรม

“

เพื่อประสิทธิภาพการเปิดเผย และความโปร่งใส ในการบริหารภาครัฐ

โดยสำนักงาน DIGG (Agency for Digital Government) ในการปรับประยุกต์ใช้หลักสากลของ องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการ ส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ Open Data Charter หรือ ODC โดยเฉพาะกับข้อมูลการจัดซื้อภาครัฐ ด้วยการสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ และเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับ หลักการสำคัญของ ODC ตลอดจนถึงติดตามผลการดำเนินงาน ตามหลักการดังกล่าว

”

Open and Data-driven Innovation

ส่งเสริมนวัตกรรมแบบเปิด และขับเคลื่อนด้วยข้อมูล

Re-use of Open Data

การนำข้อมูลแบบเปิด ไปใช้ซ้ำ

User-driven Development

การพัฒนาข้อมูลและ บริการดิจิทัลของภาครัฐ โดยยึดผู้ใช้เป็นศูนย์กลาง

DIGG :Agency for Digital Government

ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการดำเนินงานภายใต้กรอบความร่วมมือของ OGP ทั้งหมด ซึ่งรวมถึงเป้าหมายการดำเนินงานภายใต้แผนปฏิบัติการฯ ฉบับนี้ ตลอดจนการดำเนินมาตรการด้านการต่อต้านการทุจริตอื่น ๆ โดยแนวทางการขับเคลื่อนและเอกสารสำคัญจะถูกเผยแพร่บนเว็บไซต์ของรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเปิดเผยโปร่งใส

การต่อต้านการทุจริต
กรณีศึกษาประเทศอินโดนีเซีย

Policy Area: Anti-Corruption กรณีศึกษา ประเทศอินโดนีเซีย

จากการศึกษาแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานภาครัฐอินโดนีเซีย ฉบับที่ 7 Open Government Partnership National Action Plan 2023–2024 ประเด็นการต่อต้านการทุจริต

อินโดนีเซียเข้าร่วมเป็น 1 ใน 8 ประเทศผู้ก่อตั้งความร่วมมือ
เพื่อการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลแบบเปิด
Open Government Indonesia (OGI)

ส่งเสริมการเป็นภาครัฐที่เปิดกว้างและผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ร่วมกัน (co – creation) โดยอินโดนีเซียมีการจัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติ (National Action Plan : NAP) ทุก ๆ 2 ปีรวม 6 ฉบับครอบคลุมประเด็นสำคัญต่าง ๆ อาทิ การเปิดเผยข้อมูล การธรรมาภิบาลข้อมูล การเปิดพื้นที่พลเมือง การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม และความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญของสาธารณรัฐอินโดนีเซียฉบับ ค.ศ. 1945 เกี่ยวกับความยุติธรรมทางสังคมสำหรับประชาชนชาวอินโดนีเซีย (**The 1945 Constitution’s provision to social justice for all Indonesian people**) รวมถึงการสอดคล้องกับส่วนหนึ่งของพระราชบัญญัติฉบับที่ 14 ว่าด้วยการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะ ค.ศ. 2008 (**Law Number 14 Year 2008 regarding Public Information Disclosure**)

โดยแผนปฏิบัติการแห่งชาติ (NAP) ฉบับที่ 7 ครอบคลุมระยะเวลา 2 ปี ตั้งแต่ปี ค.ศ 2023 - ค.ศ. 2024 และมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาฯ ระยะกลางแห่งชาติของอินโดนีเซีย (The RPJMN 2020 – 2024) ในการผลักดันประเด็นยุทธศาสตร์ที่มุ่งเน้นการสร้างเสถียรภาพและยกระดับการให้บริการภาครัฐ โดยแบ่งออกเป็นประเด็นสำคัญ 6 ด้าน ได้แก่

- (1) การต่อต้านการทุจริตและความโปร่งใสด้านงบประมาณ
- (2) การเปิดพื้นที่พลเมืองและประชาธิปไตย
- (3) การให้บริการสาธารณะที่ครอบคลุมทุกกลุ่มประชาชน
- (4) การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม
- (5) ความเท่าเทียมทางเพศ ผู้พิการ และการมีส่วนร่วมทางสังคม
- (6) พลังงาน สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ

โดย ดัชนีการรับรู้การทุจริตของอินโดนีเซีย
จัดอยู่อันดับที่
Corruption
Perceptions
Index (CPI)
99th
ของโลก
ประจำปี
ค.ศ. 2024

ทั้งนี้ ตลอดเส้นทางประเทศผู้ร่วมก่อตั้ง OGP รัฐบาลอินโดนีเซียมุ่งมั่นในการพัฒนาประเด็นการต่อต้านคอร์รัปชันในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ร่วมกับหน่วยงานจัดซื้อภาครัฐ National Public Procurement Agency (Lembaga Kebijaksanaan Pengadaan Barang/Jasa Pemerintah: LKPP) และองค์กรจับตาการทุจริตอินโดนีเซีย หรือ Indonesia Corruption Watch (ICW) ในการส่งเสริมความโปร่งใสและการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ

กระบวนการสร้างสรรค์ร่วมกัน (Co-creation) ในการจัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติอินโดนีเซีย ฉบับที่ 7

สำนักงานเลขาธิการแห่งชาติ ภาครัฐระบบเปิดอินโดนีเซีย (the OGI National Secretariat) ได้จัดประชุมเผยแพร่ความรู้ความสำคัญของภาครัฐระบบเปิดในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกลุ่มเยาวชน เพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาล ภาครัฐระบบเปิดในวงกว้าง ภายใต้โครงการ Open Government Indonesia Goes to Campus (OGI GTC) ณ เมือง Medan, North Sumatra, ในวันที่ 29 มีนาคม 2565

รวมถึงการเชิญภาคประชาสังคมและหน่วยงานภาครัฐเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงข้อคิดเห็น และประเด็นสำคัญของภาครัฐระบบเปิด ผ่านการระบุประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไข ประกอบเป็นข้อมูลในการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์สำหรับแผนปฏิบัติการแห่งชาติ ฉบับที่ 7 โดยแบ่งออกเป็นการรายงานปัญหาและแนวทางแก้ไข 191 และ 170 ประเด็น ตามลำดับ ซึ่งสามารถจำแนกได้เป็น 5 ประเด็นเชิงยุทธศาสตร์

การต่อต้านการทุจริต
(Anti-Corruption)

การบริการสาธารณะ
(Public Services)

ความยุติธรรม
(Justice)

ธรรมาภิบาลดิจิทัล
(Digital Governance)

ความเข้มแข็งของชุมชน
(Community Empowerment)

การจัดทำแบบสำรวจ “7th OGI 2023–2024 Input-Gathering Survey” จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะเพิ่มเติมสำหรับแผนฯ โดยมีผู้ตอบกลับแบบสอบถามจำนวน 52 ราย แบ่งออกเป็น ผู้แทนจากภาครัฐ 25 ราย และผู้แทนจากองค์กรภาคประชาสังคม (CSO) 27 ราย

การประชุมพหุภาคี (Multi-stakeholder Forum : MSF) เพื่อเผยแพร่ผลลัพธ์จากกิจกรรมข้างต้น โดยเปิดโอกาสให้หน่วยงานอื่น ๆ อาทิ Stranas-PK (National Secretariat for Corruption Prevention) และ National Secretariat for Sustainable Development Goals (Seknas SDGs) เข้าร่วมด้วย เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และกำหนดกรอบการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการระดับชาติอื่น ๆ

สำนักงานเลขาธิการแห่งชาติ ภาครัฐระบบเปิดอินโดนีเซียอำนวยความสะดวกในการจัดทำแผนฯ โดยแบ่งออกเป็นขั้นตอน ดังนี้

- 01** สำนักงานเลขาฯ OGI เผยแพร่แบบฟอร์มสำหรับการยื่นเสนอแนะพันธกิจผ่านทางเว็บไซต์ www.ogi.bappenas.go.id และทำหนังสือเวียนให้กับหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 02** สำนักงานเลขาฯ OGI กำหนดหน่วยงานผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง และจัดเตรียมการประชุมระหว่างผู้เสนอข้อเสนอและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- 03** การประชุมระหว่างผู้เสนอและผู้บริหารกระทรวง National Development Planning (Bappenas) เพื่อปรับปรุงพันธกิจให้สอดคล้องกับภารกิจของหน่วยงานต่าง ๆ และแผนการทำงานของรัฐบาล
- 04** การหารือเชิงลึกระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคประชาสังคมเพื่อพิจารณาและพัฒนา รายละเอียดต่าง ๆ อาทิ แนวทางการดำเนินงาน ผลลัพธ์ที่คาดหวัง และเป้าหมาย
- 05** สรุปและคัดเลือกพันธกิจจำนวน 15 ข้อสำหรับการบรรจุไว้ในแผนฯ โดยองค์กรภาคประชาสังคม (CSOs) 16 แห่ง และกระทรวง/หน่วยงานของรัฐ 19 แห่ง จะรับผิดชอบในการดำเนินงานต่อไป

Commitment 1:

การส่งเสริมความโปร่งใส

และความร่วมมือในการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการภาครัฐ

ประเด็นปัญหา

นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2004 จนถึง กรกฎาคม ค.ศ. 2021 คณะมนตรีกำจัดการทุจริตอินโดนีเซีย (Corruption Eradication Commission) หรือ Komisi Pemberantasan Korupsi (KPK) ได้ตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างของรัฐ (PBJ) และพบว่ามียาจำนวน 240 คดีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต

ซึ่งทุกปี รัฐบาลกลางและรัฐบาลส่วนท้องถิ่นของอินโดนีเซียจะจัดสรรงบประมาณจำนวนมากสำหรับการจัดซื้อจัดจ้าง โดยในปี ค.ศ. 2021 หน่วยงานจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐของอินโดนีเซีย (LKPP) ได้บันทึกค่าใช้จ่าย PBJ รวมเป็นมูลค่าสูงถึง 1,214 พันล้านรูเปียห์ หรือ 52.1% ของงบประมาณรายจ่ายรวมของประเทศ (APBN) รวมถึงการจัดซื้อจัดจ้างในรูปแบบพิเศษ อาทิ สถานการณ์โควิด19 ที่ส่งผลให้มีการจัดซื้อจัดจ้างในภาวะฉุกเฉิน (Emergency PBJ) ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตคอร์รัปชัน โดยสามารถแบ่งเป็นสาเหตุของปัญหาได้ ดังนี้

- 1 การขาดความโปร่งใสในข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ถึงแม้ว่าอินโดนีเซียจะใช้ระบบการจัดซื้อจัดจ้างอิเล็กทรอนิกส์ แต่ยังคงมีข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างจำนวนมากที่ไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณะ โดยเฉพาะข้อมูลสำคัญที่สามารถใช้ประเมินความเหมาะสมในการจัดสรรงบประมาณในแต่ละโครงการ
- 2 หน่วยงานภาครัฐ ทั้งในระดับกระทรวง สถาบัน และท้องถิ่นบางส่วน เห็นว่าข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐเป็นข้อมูลที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ หรือไม่ถือเป็นข้อมูลสาธารณะ
- 3 การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการตรวจสอบกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐยังอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากกระบวนการมีความซับซ้อน ยากต่อการติดตามตรวจสอบ จึงจำเป็นต้องสร้างความเข้าใจต่อสาธารณะก่อนการดำเนินการติดตามตรวจสอบหากต้องการเพิ่มบทบาทของภาคประชาสังคมในการกำกับดูแลในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

โดย 1 ในอุปสรรคสำคัญต่อการกำกับดูแลการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ คือ รายละเอียดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนระบบไม่เพียงพอ และการยื่นขอรายละเอียดข้อมูลในบางครั้งมักใช้เวลานาน

ดังนั้น การเปิดเผยข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐจะช่วยเปิดพื้นที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะได้ รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐยังส่งผลให้ภาคธุรกิจสามารถเข้ามามีส่วนร่วมกระบวนการจัดซื้อได้ง่ายขึ้น ซึ่งจะยกระดับความสามารถในการแข่งขัน เพิ่มประสิทธิภาพคุณภาพสินค้าและบริการ ตลอดจนการพัฒนากระบวนการจัดซื้อที่มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ หน่วยงานภาครัฐ องค์กรภาคประชาสังคม นักวิชาการ และสื่อมวลชน ยังสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ด้านความเสี่ยงต่อการทุจริตในกระบวนการจัดซื้อภาครัฐและอื่น ๆ ได้อีกด้วย

สอดคล้องกับคุณค่า OGP

ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการยกระดับการมีส่วนร่วมจากภาคประชาสังคม

การมีศูนย์การเปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณะตามบัญญัติอิสรภาพในการเข้าถึงข้อมูล ปี พ.ศ. 2551, ระเบียบ Perkişlip 1/2021, และข้อบังคับประธานาธิบดี ฉบับที่ 16 ปี พ.ศ. 2561 เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการภาครัฐ ช่วยยกระดับการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางสำหรับภาคประชาสังคมในการติดตามตรวจสอบการทำงาน ตลอดจนการใช้ข้อมูลดังกล่าวเพื่อปรับปรุงนโยบายจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐ

แนวทางการขับเคลื่อนความโปร่งใส และความร่วมมือในการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าและบริการภาครัฐ

- **หมวดหมู่ที่ 1:**
การจัดเก็บข้อมูลธุรกรรมในโครงการจัดซื้อของหน่วยงานภาครัฐ
ทั้งกระทรวง/สถาบัน/หน่วยงานระดับท้องถิ่นในระบบแคตตาล็อกอิเล็กทรอนิกส์ (e-catalog)
- **หมวดหมู่ที่ 2:**
การเปิดเผยรายละเอียดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างในภาวะฉุกเฉิน (Emergency PBJ)
- **หมวดหมู่ที่ 3:**
ช่องทางสำหรับรับเรื่องร้องเรียนจากสาธารณะ ตลอดจนแนวทางการจัดการเรื่องร้องเรียนต่าง ๆ
- **หมวดหมู่ที่ 4:**
การพัฒนาประสิทธิภาพการเปิดเผยข้อมูลและบูรณาการฐานข้อมูล SIKAP อย่างเป็นระบบ
- **หมวดหมู่ที่ 5:**
การเผยแพร่ข้อมูล หรือ เอกสารจัดซื้อจัดจ้าง (PBJ) บนระบบกลาง SPSE (Sistem Pengadaan Secara Elektronik) สำหรับราชการของกระทรวงต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ Perkislip 1/2021 และการกำกับของหน่วยงานจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐอินโดนีเซีย LKPP (Lembaga Kebijakan Pengadaan Barang/Jasa Pemerintah)
- **หมวดหมู่ที่ 6:**
เปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมและการกำกับดูแลกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ
- **หมวดหมู่ที่ 7:**
ดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ (PBJ) ให้เป็นไปตามระเบียบ Perkislip 1/2021

กรอบการดำเนินงาน

หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

หน่วยงานภาครัฐจำนวน 2 หน่วยงาน ได้แก่

หน่วยงานภาคประชาสังคม 2 หน่วยงาน ได้แก่

Commitment 2:

การเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการเปิดเผยข้อมูล ผู้ถือผลประโยชน์ที่แท้จริง (Beneficial Ownership)

ความเป็นมา

อินโดนีเซียดำเนินการเปิดเผยข้อมูลผู้ถือครองผลประโยชน์ที่แท้จริง (Beneficial Ownership : BO) ให้เป็นไปตามข้อบังคับประธานาธิบดี ฉบับที่ 13 ปี พ.ศ. 2561 เกี่ยวกับผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปราบปราม หรือลดการคอร์รัปชัน การฟอกเงิน อาชญากรรมทางการเงิน ตลอดจนการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย อย่างไรก็ตาม ความพยายามในการเปิดเผยรายชื่อข้อมูลผู้ถือครองผลประโยชน์ที่แท้จริงในนิติบุคคลต่าง ๆ ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้างต้นได้ เนื่องจากมีความท้าทายด้านความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์และความถูกต้องของการรายงานข้อมูลดังกล่าว โดยสามารถจำแนกเป็นสาเหตุของปัญหาได้ ดังนี้

- 1 ภาครัฐ อาทิ กระทรวง/หน่วยงาน ที่รับผิดชอบในการดำเนินการดังกล่าว **ไม่มี** ข้อมูลผู้ถือครองผลประโยชน์ที่แท้จริง (BO) และ **ไม่มี** ข้อบังคับที่กำหนดให้ต้องมีการแสดงข้อมูล BO ในกระบวนการอนุญาต หรือ การออกใบอนุญาต
- 2 **ข้อจำกัด** ด้านการบริหารจัดการสำหรับหน่วยงานภาครัฐ อาทิ บันทึกความเข้าใจ หรือข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกระทรวง/หน่วยงาน รวมถึงข้อจำกัดทางด้านเทคนิคต่าง ๆ
- 3 ความร่วมมือจากภาคเอกชนยังอยู่ใน **ระดับต่ำ** เนื่องจากยังไม่มีบทลงโทษสำหรับการไม่รายงานข้อมูลผู้ถือครองผลประโยชน์ที่แท้จริง
- 4 กลไกการตรวจสอบ/ยืนยันความถูกต้องจากสำแดงข้อมูลโดยนิติบุคคล **ไม่** สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพของข้อมูลดังกล่าว
- 5 การมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมในกระบวนการส่งเสริมการเปิดเผยข้อมูลยังอยู่ใน **ระดับต่ำ**

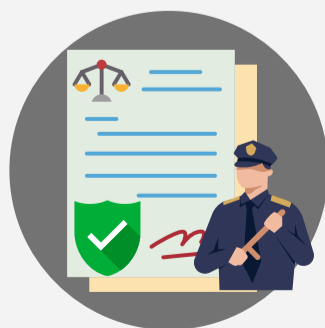
ดังนั้น พันธกิจนี้จึงมีเป้าหมายในการปรับปรุงธรรมาภิบาลข้อมูล มุ่งเน้นการสร้างความเข้มแข็งและการใช้ประโยชน์จากข้อมูลผู้ถือครองผลประโยชน์ที่แท้จริงผ่านกระบวนการยืนยันข้อมูลที่น่าเชื่อถือ รวมทั้งสนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐใช้ประโยชน์จากข้อมูลดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อแก้ไขปัญหาการทุจริต การฟอกเงิน อาชญากรรมการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย

สอดคล้องกับคุณค่า OGP

การเปิดเผยข้อมูล BO หรือ การระบุตัวบุคคลที่เป็นผู้ได้รับผลประโยชน์สูงสุด ถือเป็นมาตรการลดความเสี่ยงจากการทุจริตคอร์รัปชัน การฟอกเงิน หรือ การก่ออาชญากรรมการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายจากบุคคลที่มีประวัติเกี่ยวข้อง หรือ มีความเสี่ยงสูงต่อการกระทำความผิด ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายติดตามตรวจสอบการใช้นิติบุคคลในทางมิชอบ ตลอดจนภาคประชาสังคมที่สามารถประเมินความรับผิดชอบและความโปร่งใสของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะข้าราชการได้

ความโปร่งใส
(Transparency)

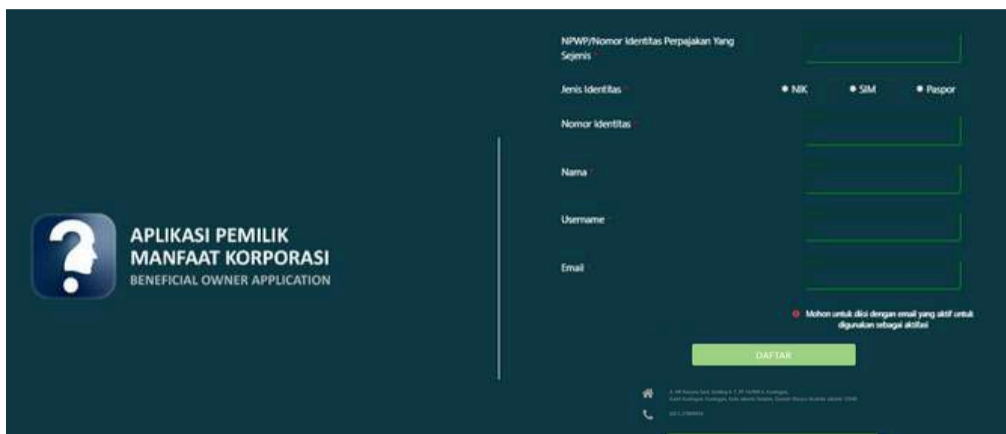
ความรับผิดชอบ
(Accountability)

การมีส่วนร่วมของประชาสังคม
(Citizen Participation)

แนวทางการขับเคลื่อน การเปิดเผยข้อมูลผู้ถือครองผลประโยชน์ที่แท้จริง (BO)

ข้อมูลผู้ถือครองผลประโยชน์ที่แท้จริง (BO) ที่ได้รับจากกระทรวง/สถาบันทางเทคนิคต่าง ๆ ได้รับการรวบรวมและเผยแพร่โดยกระทรวงกฎหมายและสิทธิมนุษยชน (Kemenkumham) เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ผ่านพอร์ทัลบน www.bo.ahu.go.id

อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีบทบาทด้านการศึกษาวิจัย เผยแพร่ความสำคัญและความถูกต้องของข้อมูลผู้ถือครองผลประโยชน์ที่แท้จริง (BO) เพื่อต่อต้านปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน การฟอกเงิน และสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายทุกรูปแบบ

ยกระดับประสิทธิภาพในการดำเนินการเปิดเผยข้อมูลผู้ถือผลประโยชน์ที่แท้จริง ด้วยการปรับปรุงฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน ที่ถูกต้อง โปร่งใส ผ่านกระบวนการตรวจสอบทางกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการยืนยันความถูกต้องและเป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อให้กระทรวง หรือ หน่วยงานสามารถนำข้อมูลไปปรับประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ระยะเวลาการดำเนินงาน: ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2566 - พ.ศ. 2567

หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง: หน่วยงานภาครัฐ 10 แห่ง ได้แก่

Ministry of Law and Human Rights
(กระทรวงกฎหมายและสิทธิมนุษยชน)

Ministry of Energy and Mineral Resources
(กระทรวงพลังงานและทรัพยากรแร่)

Presidential Staff Office
(สำนักเลขาธิการประธานาธิบดี)

Ministry of Environment and Forestry
(กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้)

Financial Transaction Reports and Analysis Center
(ศูนย์รายงานและวิเคราะห์ธุรกรรมทางการเงิน)

Ministry of Agriculture
(กระทรวงเกษตร)

Ministry of Investment
(กระทรวงการส่งเสริมการลงทุน)

Ministry of Agrarian Affairs and Spatial Planning
(กระทรวงการพัฒนาที่ดินและการวางแผนภาคพื้นดิน)

The National Strategy for Corruption Prevention
(หน่วยงานความร่วมมือระดับชาติในการป้องกันการทุจริต)

Ministry of Finance
(กระทรวงการคลัง)

องค์กรภาคประชาสังคม 3 แห่ง ได้แก่

Publish What You Pay Indonesia (PWYP)

* PWYP คือ องค์กรภาคประชาสังคมที่ส่งเสริมความโปร่งใส การกำกับดูแลด้านพลังงานและทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีส่วนร่วม

องค์กรจับตาการทุจริตอินโดนีเซีย

(Indonesia Corruption Watch : ICW)

องค์กรความโปร่งใสนานาชาติอินโดนีเซีย

(Transparency International Indonesia : TII)

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม
กรณีศึกษาประเทศแคนาดา

Policy Area: Climate Change and Environment กรณีศึกษา ประเทศแคนาดา

แผนปฏิบัติการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานภาครัฐของประเทศแคนาดา
ในประเด็นการแปลงทางสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (Climate Change and Environment)

แผนปฏิบัติการแห่งชาติ (National Action Plan : NAP)

Canada's National Action Plan on Open Government 2022 – 24

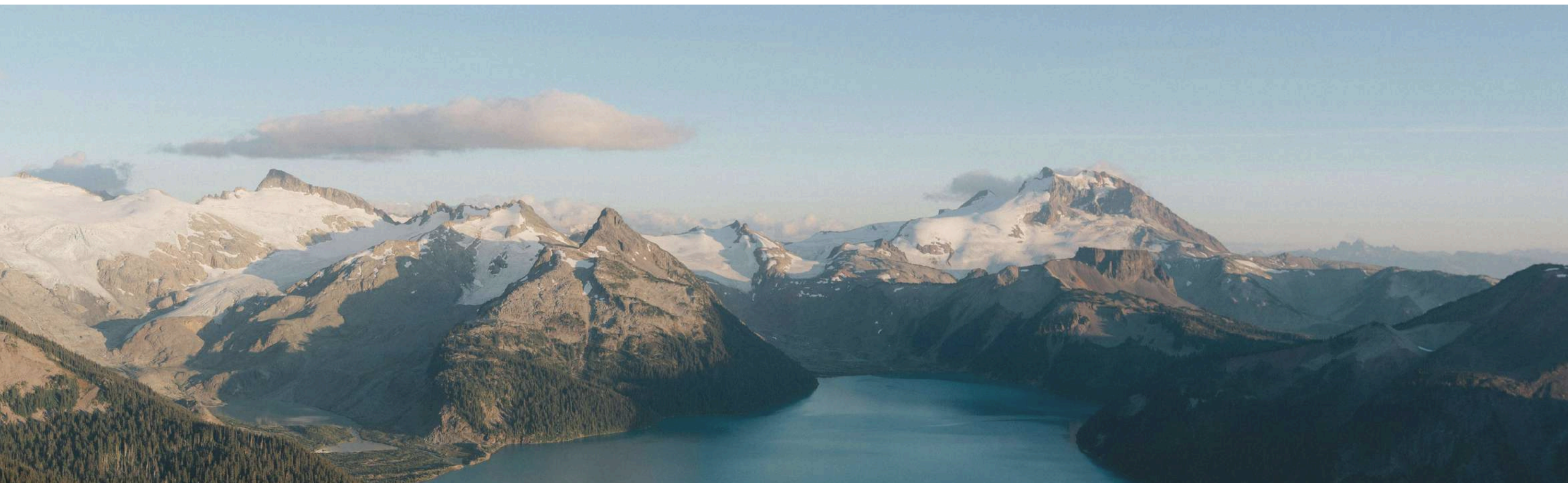
แผนปฏิบัติการแห่งชาติประจำปี 2022 – 2024 (พ.ศ. 2565 – 2567) ภายใต้กรอบของ OGP และความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่าย แคนาดามีจุดมุ่งหมายในการขับเคลื่อนประเด็นการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม โดยการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม เพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและยกระดับความเป็นอยู่อย่างยั่งยืน ผ่านแนวคิดการรับมือการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ความเป็นมา

ประชาชนแคนาดาให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เพิ่มขึ้น โดยผลสำรวจของโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ปี 2021 ระบุว่าร้อยละ 75 ของประชาชนแคนาดา มีมุมมองประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นเรื่องเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ โดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ได้ชี้ว่ารัฐบาลในแต่ละประเทศต้องมีการบูรณาการสิ่งแวดล้อมในแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจในช่วงหลังโควิด 19 (COVID-19) ดังนั้น รัฐบาล ภาคเอกชน และภาคประชาชนจึงต้องมุ่งใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจที่ช่วยลดระดับการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (GHG) รับมือความเสี่ยงและการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเพื่อช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ป้องกันความเสี่ยงจากสภาพภูมิอากาศ และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ

ที่มาของปัญหา

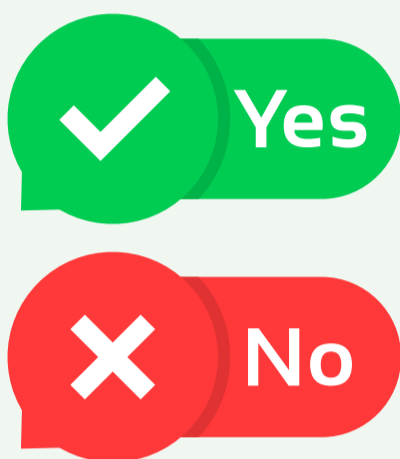
ประชาชนแคนาดาได้ชี้ให้เห็นถึงความจำเป็นที่รัฐบาลแคนาดาต้องปรับปรุงการสื่อสารและการมีส่วนร่วมกับพลเมืองในเรื่องการตัดสินใจและผลความคืบหน้าในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน พร้อมทั้งข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ด้านภูมิอากาศสารสนเทศ และฐานข้อมูลที่เป็นพื้นฐานสำหรับการตัดสินใจและการปฏิบัติการของรัฐบาล

แนวทางการขับเคลื่อน

เสริมสร้างขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (adaptation) เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในยุทธศาสตร์การปรับตัวระดับชาติ (ปี 2022–2023) โดยการเพิ่มการเข้าถึงข้อมูล วิทยาศาสตร์ และฐานข้อมูลด้านภูมิอากาศที่เชื่อถือได้ รวมถึงองค์ความรู้จากชุมชนพื้นเมือง พร้อมทั้งร่วมมือกับรัฐบาลระดับต่างๆ ภาคธุรกิจ และประชาชน เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับผลกระทบต่อระบบนิเวศ

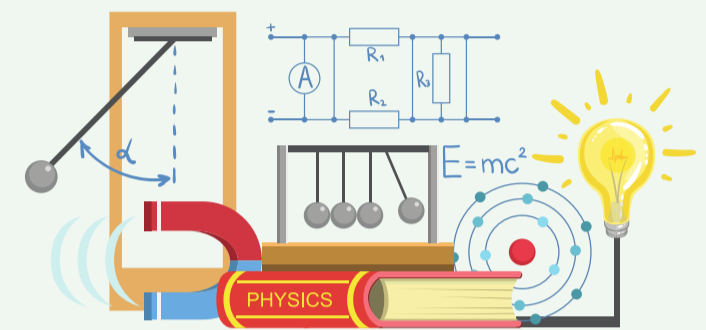
วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการตัดสินใจ

เพื่อส่งเสริมการดำเนินงานในการปรับตัวตามยุทธศาสตร์ระดับชาติ

เพื่อเพิ่มการใช้ประโยชน์ข้อมูลวิทยาศาสตร์จากฐานข้อมูลที่เชื่อถือได้และเข้าถึงง่าย

เพื่อการบูรณาการความรู้และภูมิปัญญาจากชุมชนในพื้นที่

เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐบาล ภาคธุรกิจ และประชาชน

เพื่อสร้างความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เพื่อพัฒนาองค์ความรู้และความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และผลกระทบต่อระบบนิเวศ (ecosystem) และความหลากหลายทางชีวภาพ (biodiversity)

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานภาครัฐ:

 Natural Resource Canada (NRCan) : กรมทรัพยากรสิ่งแวดล้อม

 Statistics Canada (StatCan) : กรมสถิติ

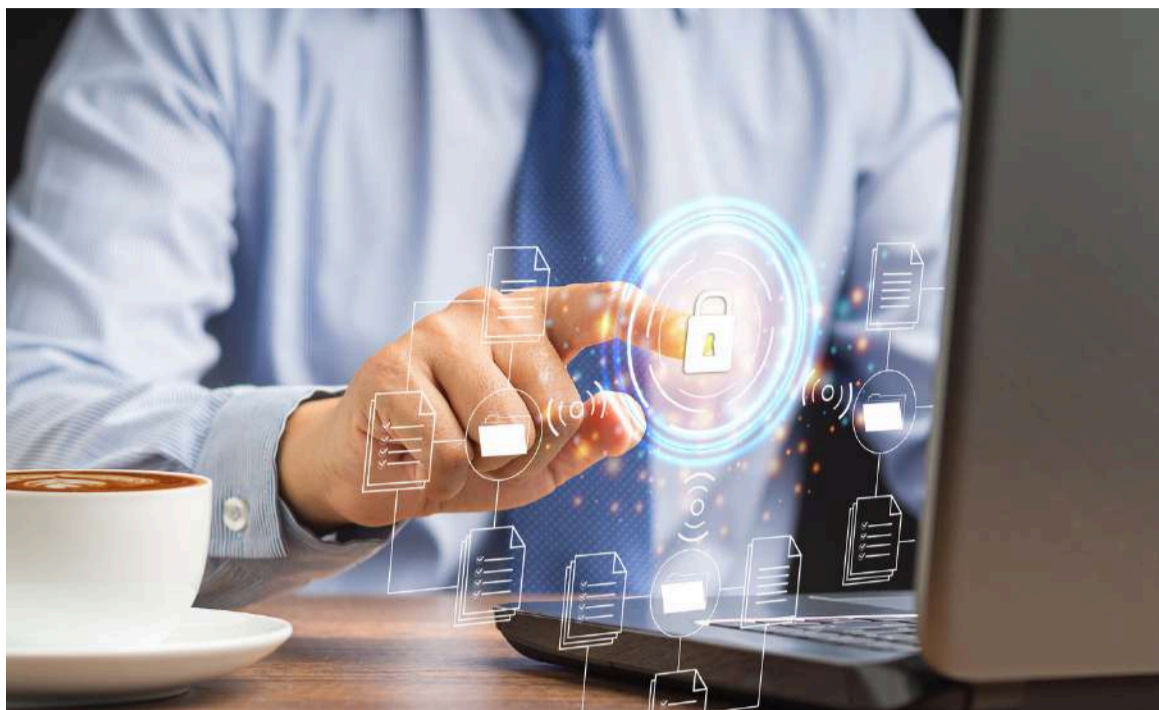
 Environment and Climate Change Canada (ECCC) : กรมสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

หน่วยงานภาคประชาสังคม:

 International Development Research Centre
(ศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศแห่งแคนาดา)

Commitment Analysis

การวิเคราะห์การขับเคลื่อน

Milestone 1

สร้างฐานข้อมูลผ่าน Open Science and Data Platform เพื่อรวบรวมข้อมูลให้ประชาชนผู้เข้าใจงานเข้าใจการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมถึงข้อมูลด้านผลกระทบที่สะสม เพื่อให้ผู้เข้าใจงานสามารถทราบถึงผลข้อมูลในรูปแบบอัปเดตและเป็นปัจจุบัน (real-time)

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

วันที่สิ้นสุดโครงการ: ภายในปี 2030

หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ

ภาครัฐ: กรมทรัพยากรสิ่งแวดล้อม (Natural Resource Canada - NRCan)

ภาคประชาสังคม: -

อื่นๆ: -

Commitment Analysis

การวิเคราะห์การขับเคลื่อน

Milestone 2

พัฒนาและขยายโครงข่ายข้อมูลด้านการใช้พลังงานและก๊าซเรือนกระจกผ่านการใช้งาน Physical Flow Accounts ซึ่งเป็นโครงการของศูนย์ข้อมูลพลังงานแห่งแคนาดา (The Canadian Centre for Energy Information – CCEI)

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

1

ชุดข้อมูลและอินโฟกราฟิก

เกี่ยวกับสินค้าและการบริโภคในภาคครัวเรือนด้านการปล่อย GHG โดยเชื่อมโยงกับข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม พร้อมข้อมูลการปล่อย GHG จากการเชื่อมโยงข้อมูลเข้ากับระบบดาวเทียม (วันที่สิ้นสุด เดือนมิถุนายน ในปี 2024)

2

เว็บไซต์พลังงานและสิ่งแวดล้อมของระบบพอร์ทกลางของ CCEI

เพิ่มข้อมูลรายละเอียดการปล่อย GHG จากหน่วยงาน StatCan และ ECCC รวมถึงเผยแพร่ข้อมูลตัวชี้วัดและข้อมูลอื่น ๆ บนตารางการแสดงผลข้อมูล (Data Visualization Dashboards) (วันที่สิ้นสุด ภายในปี 2022)

3

เชื่อมโยงและเผยแพร่ ข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม

เกี่ยวกับการใช้พลังงานและการปล่อย GHG บน Physical Flow Accounts ร่วมกับการใช้ระบบบัญชีดาวเทียมในด้านการขนส่งและการเกษตร (วันที่สิ้นสุด เดือนมิถุนายน ในปี 2024)

หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ

ภาครัฐ: กรมสถิติ (Statistics Canada – StatCan)

ภาคประชาสังคม: -

อื่นๆ: -

Commitment Analysis

การวิเคราะห์การขับเคลื่อน

Milestone 3

จัดทำและส่งเสริมข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ด้านสภาพการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศให้เป็นระบบและสามารถเข้าถึงได้มากขึ้น

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

1

ตัวชี้วัดใหม่

ประเมินการเข้าถึงข้อมูลบทความทางงานวิจัยวิทยาศาสตร์ด้านการเปลี่ยนสภาพภูมิอากาศของประชาชนจากฐานข้อมูลและรายงานผลประจำปี (วันที่สิ้นสุด เดือนมิถุนายน ปี 2022)

ความก้าวหน้าจากตัวชี้วัด

นำหลักการการส่งเสริมภาครัฐแบบเปิดไปใช้งานเพื่อจัดทำรายงานประจำปีและนำไปเผยแพร่ (วันที่สิ้นสุด เดือนมิถุนายน ปี 2022-2023)

2

3

สนับสนุนหัวข้อวิจัยนวัตกรรมด้านสภาพการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ สนับสนุนนักศึกษาปริญญาโทจำนวน 10 คน 10 โครงการที่ทำการวิจัยด้านการประยุกต์ Machine Learning กับประเด็นการเปลี่ยนสภาพภูมิอากาศ (วันที่สิ้นสุด เดือนธันวาคม ปี 2024)

ชุดข้อมูลแบบเปิดในการฝึกและประเมินแบบจำลอง

สนับสนุนการจัดทำ และการบำรุงรักษาชุดข้อมูล Machine Learning โดยเน้นชุมชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด (วันที่สิ้นสุด เดือนมีนาคม ปี 2023)

4

หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ

ภาครัฐ: ศูนย์วิจัยการพัฒนาระหว่างประเทศ (The International Development Research Centre – IRDC)
กรมสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (Environment and Climate Change Canada - ECCC)

ภาคประชาสังคม: -

อื่นๆ: -

Commitment Analysis

การวิเคราะห์การขับเคลื่อน

Milestone 4

การส่งเสริมข้อมูลและสารสนเทศด้านสภาพภูมิอากาศที่สามารถเข้าถึงได้ โดยเน้นง่าย สะดวก เชื่อถือได้ และนำไปประยุกต์ใช้ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจในการปรับตัวของประชาชน โดยเสริมสร้างความสามารถในการรับมือ ให้ครอบคลุมประชาชนทั่วทุกภาคส่วนและภูมิภาค

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง

1

เพิ่มจำนวนผู้ใช้งานในระบบ

เพิ่มจำนวนผู้ใช้บริการข้อมูลด้านสภาพภูมิอากาศผ่านหน่วยงาน CCCS ขึ้น 10% ภายในปี 2023 เมื่อเทียบกับค่าพื้นฐานปี 2021

2

ชุดข้อมูลการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ

เผยแพร่ข้อมูลสู่สาธารณะเป็นชุดข้อมูลสภาพภูมิอากาศเชิงภาคส่วนจำนวน 2 ชุดข้อมูลภายในปี 2023

3

การให้บริการแก่ผู้ใช้งาน

ตอบกลับคำถามที่ผู้ใช้งานส่งเข้ามาไม่น้อยกว่า 300 รายการต่อปี ผ่านศูนย์ช่วยเหลือของหน่วยงาน CCCS และนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพ

วันที่สิ้นสุด เดือนมีนาคม ปี 2023

หน่วยงานหลักที่รับผิดชอบ

ภาครัฐ: กรมสิ่งแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (Environment and Climate Change Canada - ECCC)

ภาคประชาสังคม: -

อื่นๆ: -

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม
กรณีศึกษาประเทศอินโดนีเซีย

Policy Area: Climate Change and Environment กรณีศึกษา ประเทศอินโดนีเซีย

แผนปฏิบัติการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานภาครัฐของประเทศอินโดนีเซีย
ในประเด็นการแปลงทางสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม (Climate Change and Environment)

แผนปฏิบัติการแห่งชาติ Indonesia Open Government Partnership
National Action Plan 2023 – 2024

แผนปฏิบัติการแห่งชาติประจำปี ค.ศ. 2023 – 2024 (พ.ศ. 2566 – 2567) ภายใต้กรอบของ OGP และความร่วมมือจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายฝ่าย อินโดนีเซียมีจุดมุ่งหมายในการขับเคลื่อนประเด็นการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม โดยมุ่งเน้นการเปิดเผยข้อมูลและเพิ่มการเข้าถึงข้อมูลได้อย่างโปร่งใส โดยเฉพาะข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสารสนเทศเชิงพื้นที่ ด้วยการส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน สามารถบูรณาการข้อมูลเพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพในการกำกับดูแลสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ความเป็นมาและปัญหาที่ต้องดำเนินการแก้ไข

อินโดนีเซียมีนโยบาย One Data ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี ค.ศ. 2016 โดยเครื่องมือด้านแผนที่ที่ใช้ตรวจสอบพื้นที่ทับซ้อนของการใช้พื้นที่ พบว่ามีการทับซ้อนกันถึง 77,365,141 เฮกตาร์ หรือประมาณ 40.6% ของพื้นที่ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งก่อให้เกิดอุปสรรคและช่องว่างทางกฎหมายระหว่างภาครัฐกิจและประชาชน โดยอินโดนีเซียมีการออกพระราชกฤษฎีกาการรวมศูนย์ข้อมูล (One Data) ฉบับที่ 39 ที่มีการประกาศใช้ตั้งแต่ปี 2019 เพื่อกำกับดูแลและแก้ปัญหาการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และข้อมูลเชิงพื้นที่ อย่างไรก็ตาม ยังมีอุปสรรคและความท้าทายที่อินโดนีเซียจำเป็นต้องดำเนินการ อาทิ ความไม่ครบถ้วนและไม่เป็นมาตรฐานทางข้อมูล การเข้าถึงข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติมีข้อจำกัด โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมสกัดแร่และป่าไม้และชุมชนผู้ใช้ข้อมูลมีข้อจำกัดในการเข้าร่วมงานประชุมเชิงวิชาการเพื่อรับรู้ และแลกเปลี่ยนข้อมูล

ที่มาของปัญหา

ในการดำเนินการที่ผ่านมา ประเทศอินโดนีเซียเผชิญกับปัญหาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ซับซ้อนและกระจัดกระจาย โดยที่ข้อมูลของหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและข้อมูลเชิงพื้นที่ มีระบบฐานข้อมูลและมาตรฐานการจัดเก็บเป็นรูปไซโล (Silo) ส่งผลให้ข้อมูลไม่เชื่อมโยงกันและขาดความถูกต้อง รวมถึงข้อจำกัดด้านการเข้าถึงข้อมูลจากภาครัฐ จึงทำให้ยากต่อการบูรณาการเชิงนโยบายและการนำไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

แนวทางการขับเคลื่อน

รัฐบาลอินโดนีเซียส่งเสริมการขับเคลื่อนการเข้าถึงข้อมูลและการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านสภาพการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมผ่านนโยบายการสนับสนุนโครงการระบบ One Data โดยเน้นการจัดการประชุมเชิงวิชาการ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสังคม ผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูล และเผยแพร่ให้ภาคส่วนต่าง ๆ ให้สามารถเข้าถึงได้ นอกจากนี้ มีการส่งเสริมการบูรณาการระหว่างหน่วยงานเพื่อแก้ปัญหการทำงานรูปแบบไซโล (Silo) ที่ทำให้ข้อมูลอยู่แยกส่วนกัน พร้อมกับส่งเสริมการสื่อสารระหว่างหน่วยงานและกระจายข่าวสารสู่ภาคส่วนอื่น ๆ ให้เกิดการมีส่วนร่วมระหว่างภาคส่วน

วัตถุประสงค์

เพื่อส่งเสริมการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เพื่อพัฒนาการจัดการข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบ One Data system

เพื่อเพิ่มช่องทางการสื่อสารระหว่างภาครัฐสู่ประชาชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานภาครัฐ:

กระทรวงพลังงานและทรัพยากรธรรมชาติ (Ministry of Energy and Natural Resources)

กระทรวงสิ่งแวดล้อมและการป่าไม้ (Ministry of Environment and Forestry)

กระทรวงกิจการเกษตรและการผังเมือง (Ministry of Agrarian Affairs and Spatial Planning)

หน่วยงานภาคประชาสังคม:

Publish What You Pay (PWYP) Indonesia

MediaLink

Indonesian Center for Environmental Law (ICEL)

Yayasan AURIGA

Commitment Analysis

การขับเคลื่อนภาครัฐระบบเปิดจะยกระดับ

ความโปร่งใส อย่างไร?

อินโดนีเซียจะมีการส่งเสริมความโปร่งใสโดยเพิ่ม **การเข้าถึงข้อมูล** ด้านทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และการผังเมือง ภายใต้ **มาตรฐานข้อมูลเดียวกันและเพิ่มระบบข้อมูลเปิดแบบรวมศูนย์ (One Data)**

การขับเคลื่อนภาครัฐระบบเปิดจะช่วย

เพิ่มความรับผิดชอบ อย่างไร?

อินโดนีเซียจะส่งเสริมการเปิดให้ชุมชนสามารถติดตามการดำเนินงานของภาครัฐและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำข้อมูลด้านผลกระทบและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและเกิดความรับผิดชอบมากขึ้น

การขับเคลื่อนภาครัฐระบบเปิดจะพัฒนาหรือปรับปรุง

การมีส่วนร่วม

ของประชาชนในการร่วมกำหนดและติดตามอย่างไร?

อินโดนีเซียจะเพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชนผ่านการจัดการประชุมเพื่อส่งเสริมให้ภาคส่วนอื่น ๆ **เข้าร่วมในการหารือแนวทาง** การจัดทำศูนย์รวมข้อมูล **(One Data)** และเก็บรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับข้อมูลที่มีความสำคัญและความต้องการใช้งาน

Milestone

**เตรียมความพร้อมข้อมูล
สำหรับการนำมาใช้และลำดับความสำคัญ**

สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันจัดทำข้อมูล

จัดทำและรวบรวมข้อมูลลำดับความสำคัญ
ของภาคทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
และการผังเมือง

**วิเคราะห์และเชื่อมโยง
ความท้าทายในการบูรณาการข้อมูล**

วิเคราะห์ประเด็นและทบทวนแนวทาง
การกำกับดูแลข้อมูล

จัดประชุมเชิงวิชาการภายใต้โครงการ
One Data เพื่อกำหนดข้อมูลสำคัญ
มาตรฐานข้อมูล และการเปิดเผยข้อมูล
ผ่าน Data Portals

จัดทำ One Data Indonesia Portal

จัดทำและเผยแพร่ข้อมูลด้านทรัพยากรธรรมชาติ
สิ่งแวดล้อม และการผังเมือง One Data
Indonesia Portal

กำกับดูแลข้อมูลและติดตามผลเพื่อรับฟัง
ข้อเสนอแนะ

เป้าหมายและผลลัพธ์ที่คาดหวัง

ข้อมูลภาคทรัพยากรธรรมชาติ
สิ่งแวดล้อม และการผังเมือง
ที่กระจายอยู่ตามหน่วยงาน
ถูกบูรณาการเพื่อนำมาใช้และ
รวบรวมภายใต้ศูนย์รวมข้อมูล
(One Data)

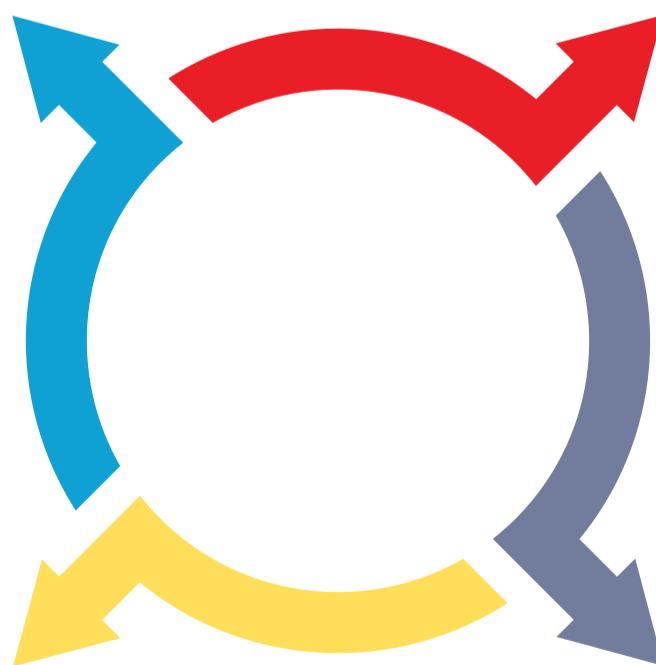
ข้อมูลด้านลำดับความสำคัญ
และการจัดการใน
ภาคทรัพยากรธรรมชาติ
สิ่งแวดล้อม และการผังเมือง
ได้รับการเตรียมพร้อมสำหรับ
ใช้งาน

การประชุมเชิงวิชาการภายใต้
โครงการ One Data รวบรวม
ข้อมูลและข้อเสนอแนะจากภาค
ส่วนที่เกี่ยวข้องและสามารถส่ง
เสริมการมีส่วนร่วมระหว่าง
ผู้มีผลได้ผลเสีย

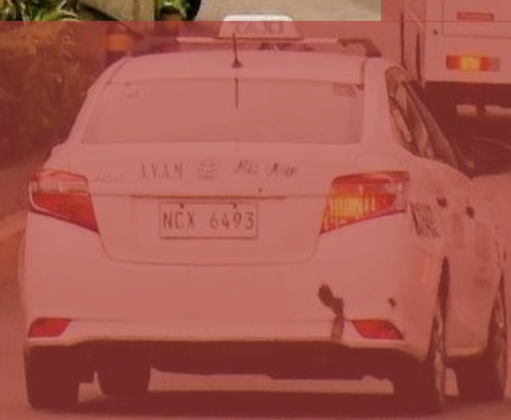

ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับข้อมูล
และช่องทางการสื่อสารระหว่าง
ภาคส่วนต่าง ๆ ผ่าน One Data
Indonesia Portal และสามารถ
ส่งข้อเสนอแนะเพื่อนำ
Feedback ไปพัฒนา

การส่งเสริมธรรมาภิบาลดิจิทัล
กรณีศึกษาประเทศฟิลิปปินส์

Policy Area: Digital Governance

กรณีศึกษา ประเทศฟิลิปปินส์

จากการศึกษาแผนปฏิบัติการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานภาครัฐ
The 6th PH-OGP National Action Plan (2023-2027) ประเด็นการส่งเสริมธรรมาภิบาลดิจิทัล

ความเป็นมา

กระทรวงการคลังฟิลิปปินส์ (DOF) ผลักดันการขยายผล PH-EITI ลงสู่ระดับท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และธรรมาภิบาลแบบมีส่วนร่วมในอุตสาหกรรมสกัด (เหมืองแร่ น้ำมัน และก๊าซ) โดยเน้นให้ชุมชนและหน่วยงานท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทในการตัดสินใจและตรวจสอบการจัดการรายได้จากทรัพยากร การดำเนินงานครอบคลุม 3 ด้าน

- 1 เสริมความเข้มแข็งของคณะกรรมการท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรมสกัด
- 2 ผลักดันธรรมาภิบาลภาครัฐเกี่ยวกับภาคสกัดสู่ระบบดิจิทัล
- 3 เปิดพื้นที่ให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง

โดย การมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคประชาสังคมจะช่วยสร้างความไว้วางใจระหว่างภาครัฐ ภาคอุตสาหกรรม และชุมชน นำไปสู่การจัดการรายได้ที่โปร่งใสและการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจในท้องถิ่น ตลอดจนการพัฒนาอุตสาหกรรมสกัดอย่างยั่งยืน โดยยังให้ความสำคัญกับการใช้ข้อมูล Beneficial Ownership (BO) เพื่อขยายการตรวจสอบผู้ถือผลประโยชน์ที่แท้จริง โดยรวม PH-EITI ในระดับท้องถิ่นสะท้อนความมุ่งมั่นของรัฐบาลฟิลิปปินส์ในการจัดการทรัพยากรอย่างรับผิดชอบ และมีธรรมาภิบาลในทุกกระดับ

The 6th PH-OGP National Action Plan 2023-2027

Institutionalizing open government through enhanced public participation and digital transformation

ทั้งนี้ ฟิลิปปินส์ได้จัดสรรงบประมาณ 25 พันล้านดอลลาร์สหรัฐในงบประมาณปี 2567 เพื่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อให้การกำกับดูแลโครงการเหล่านี้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และสร้างความมั่นใจว่าโครงการต่าง ๆ จะสามารถตอบสนองความต้องการของชุมชนได้ รัฐบาลจึงจัดตั้งหน่วยงานที่ประกอบด้วยรัฐบาลกลาง รัฐบาลท้องถิ่น และองค์กรภาคประชาสังคม โดยองค์กรภาคประชาสังคม (CSO) ที่เข้าร่วมโครงการจะได้รับการรับรองและผ่านการคัดเลือกผ่านกระบวนการที่มีการแข่งขันสูงและโปร่งใส

แนวทางการขับเคลื่อน

1. การจัด workshop ธนรงค์ และการพัฒนาศักยภาพในระดับท้องถิ่น

ความพยายามในการจัด workshop และการพัฒนาศักยภาพที่มุ่งเป้าไปยังรัฐบาลท้องถิ่นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ผ่านมา กิจกรรมเหล่านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความเข้าใจเกี่ยวกับ PH-EITI และส่งเสริมการดำเนินงานในระดับท้องถิ่น โดยผลลัพธ์ของกิจกรรมดังกล่าวในบางภูมิภาคแสดงให้เห็นการตระหนักรู้และการมีส่วนร่วมที่ดีขึ้น ในขณะที่ภูมิภาคอื่นๆ ประสบปัญหาในการรักษาเสถียรภาพและการแปลงความรู้ไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

2. แพลตฟอร์มสำหรับการแลกเปลี่ยน และการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

กิจกรรมที่ผ่านมามุ่งเน้นไปที่การส่งเสริมการมีส่วนร่วมผ่านช่องทางอำนวยความสะดวกในการสนทนา การแลกเปลี่ยนความรู้ และการตัดสินใจร่วมกัน โดยมุ่งหวังที่จะเพิ่มการเข้าถึง และผลลัพธ์ของการดำเนินงาน PH-EITI ตลอดจนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหลายภาคส่วน ทั้งหน่วยงานรัฐ องค์กรภาคประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น และตัวแทนจากอุตสาหกรรมสกัดทรัพยากรธรรมชาติ

3. การเผยแพร่ข้อมูล และกิจกรรมสร้างการตระหนักรู้

กิจกรรมการเผยแพร่ข้อมูลและสร้างความตระหนักรู้ต่างๆ ได้รับการจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ PH-EITI และประโยชน์ของโครงการ ประกอบด้วย การสัมมนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นสาธารณะ และการรณรงค์สื่อสารเข้าถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่หลากหลาย แม้ว่าจะช่วยสร้างการตระหนักรู้ได้ แต่ประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนการดำเนินงานในระดับท้องถิ่นยังคงมีผลลัพธ์ที่หลากหลาย เนื่องจากการตระหนักรู้เพียงอย่างเดียว อาจไม่สามารถเปลี่ยนสู่การปฏิบัติ หรือ การจัดสรรทรัพยากรที่ยั่งยืน

“ Extractive Industries Transparency Initiative (EITI)

หรือ โครงการความโปร่งใสในอุตสาหกรรมสกัดทรัพยากรธรรมชาติ คือ แนวทางปฏิบัติเพื่อการจัดสรรทรัพยากรอย่างโปร่งใสและลดความขัดแย้ง โดยเฉพาะทรัพยากรเหมืองแร่และปิโตรเลียม โดยเสริมให้ประเทศสมาชิกจัดการประโยชน์ที่ได้จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างโปร่งใสและตรวจสอบได้ ด้วยการให้รัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม มารวมตัวในรูปแบบคณะผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหลายภาคส่วน ”

เป้าหมายและผลลัพธ์ที่คาดหวัง

1. เชื่อมช่องว่างด้านข้อมูล โดยการปรับปรุงการเข้าถึงและเพิ่มศักยภาพของชุมชนในการใช้ข้อมูลด้านอุตสาหกรรมสกัดทรัพยากร (เหมืองแร่ น้ำมัน และก๊าซ)
2. แก้ไขข้อจำกัด โดยการกำหนดนโยบายและการจัดสรรรายได้จากการดำเนินงานด้านอุตสาหกรรมสกัดทรัพยากร (เหมืองแร่ น้ำมัน และก๊าซ) โดยให้การสนับสนุนและเสริมสร้างศักยภาพแก่รัฐบาลท้องถิ่น เพื่อให้สามารถเข้าถึงและใช้ข้อมูลด้านการสกัดทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. พัฒนาศักยภาพของชุมชนในการใช้ข้อมูลด้านอุตสาหกรรมสกัดทรัพยากร (เหมืองแร่ น้ำมัน และก๊าซ) เพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกลไกการกำกับดูแล และสามารถให้ข้อเสนอในกระบวนการวางแผนและการจัดทำงบประมาณแบบมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (LGUs) และหน่วยงานรัฐบาลแห่งชาติ (NGAs)
4. ประยุกต์ใช้หลักการ “อำนวยความสะดวกทางธุรกิจ (ease-of-doing-business)” เพื่อปรับปรุงการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการรายงานและการใช้ประโยชน์จากข้อมูล
5. ขยายขอบเขตการดำเนินงานของ EITI ไปสู่ระดับพื้นที่ เพื่อให้มั่นใจว่ากลไกด้านความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการกำกับดูแลแบบมีส่วนร่วมจะถูกจัดตั้งและปฏิบัติในทุกระดับของการปกครอง

หน่วยงานภาครัฐ

Department of the Interior and Local Government
DILG: กระทรวงมหาดไทยและรัฐบาลท้องถิ่น

Department of Energy
DOE: กระทรวงพลังงาน

Department of Environment and Natural Resources
DENR : กระทรวงสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

Bureau of Local Government Finance
BLGF: สำนักงานคลังรัฐบาลท้องถิ่น

Union of Local Authorities of the Philippines
ULAP: สหภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งฟิลิปปินส์

National Commission on Indigenous Peoples
NCIP: คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยชนพื้นเมือง

Securities and Exchange Commission Philippines
SEC: คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

หน่วยงานภาคประชาสังคม

ได้แก่ Bantay Kita - Publish What You Pay
(BK-PWYP)

หน่วยงานเอกชน

ได้แก่ หอการค้าเหมืองแร่แห่งฟิลิปปินส์ (COMP)
และสมาคมปิโตรเลียมแห่งฟิลิปปินส์ (PAP)

Chamber of Mines
of the Philippines

การส่งเสริมธรรมาภิบาลดิจิทัล
กรณีศึกษาประเทศสหรัฐอเมริกา

Policy Area: Digital Governance

กรณีศึกษา ประเทศสหรัฐอเมริกา

จากการศึกษาแผนปฏิบัติการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานภาครัฐ
United States Action Plan 2022-2024 ประเด็นการส่งเสริมธรรมาภิบาลดิจิทัล

ความเป็นมา

รัฐบาลกลางสหรัฐฯ ตระหนักว่าความโปร่งใส (Transparency) คือรากฐานสำคัญของการบริหารภาครัฐแบบเปิด (Open Government) ซึ่งช่วยให้ประชาชนตรวจสอบการทำงานของรัฐบาล และส่งเสริมความเท่าเทียมทางสังคม อย่างไรก็ตาม ยังมี ปัญหาการเข้าถึงข้อมูลของรัฐบาลที่ไม่ทั่วถึง เช่น

- 1 ข้อมูลภาครัฐจำนวนมากยังไม่เปิดเผยหรือเข้าถึงได้ยาก
- 2 ข้อมูลที่เปิดเผยยังไม่ได้จำแนก (disaggregated) ตามกลุ่มประชากร เช่น เชื้อชาติ เพศ อายุ รายได้ หรือที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ทำให้ยากต่อการวิเคราะห์ความเท่าเทียม
- 3 เปิดพื้นที่ให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง
- 4 ระบบการเก็บข้อมูลระหว่างหน่วยงานขาดการเชื่อมโยงกัน
- 5 กลุ่มเปราะบางและผู้พิการยังเข้าถึงข้อมูล เว็บไซต์ หรือเอกสารราชการได้ไม่เท่าเทียม

FIFTH
U.S. OPEN GOVERNMENT
NATIONAL ACTION PLAN
THE WHITE HOUSE WASHINGTON
DECEMBER 2022

United States Action Plan 2022-2024

สถาบันระหว่างประเทศเพื่อประชาธิปไตยและความช่วยเหลือการเลือกตั้ง (International Institute for Democracy and Electoral Assistance: IDEA) ระบุว่ากว่าในช่วงสิบปีที่ผ่านมา กว่าครึ่งหนึ่งของประเทศประชาธิปไตยทั่วโลกมีการถดถอยของประชาธิปไตยอย่างน้อยหนึ่งด้าน ซึ่งรวมถึงสหรัฐอเมริกาด้วย โดยประชาชนทั่วโลกรู้สึกไม่พอใจที่ไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งนำไปสู่การขาดความไว้วางใจต่อสถาบันของรัฐและสังคมโดยรวม

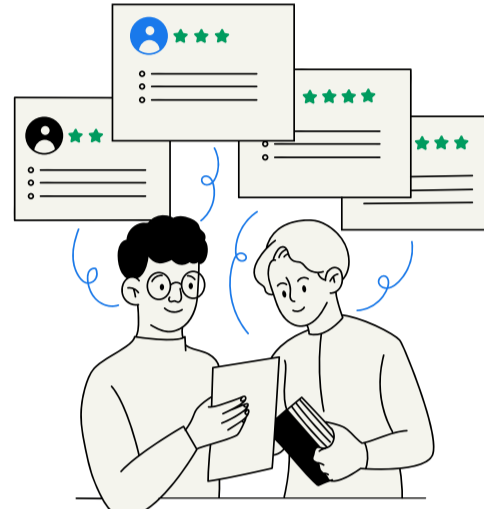
“ ดังนั้น สหรัฐอเมริกาจำเป็นต้องเป็นผู้นำในการแสดงให้เห็นว่า ระบบประชาธิปไตยสามารถเป็นระบบที่ครอบคลุม ตอบสนอง โปร่งใส และรับผิดชอบต่อพลเมืองทุกคนได้ ”

แนวทางการขับเคลื่อน

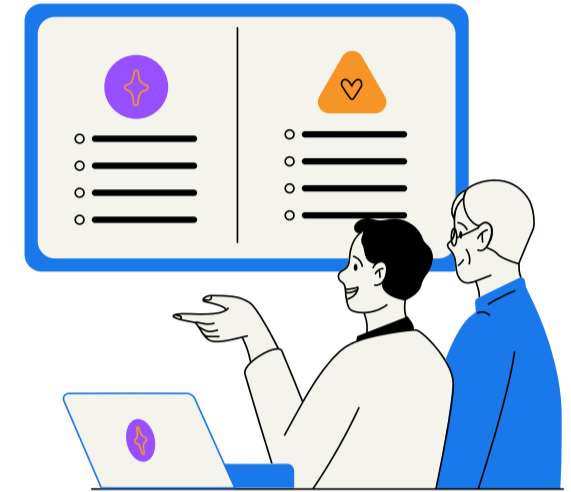
รัฐบาลสหรัฐฯ ภายใต้การนำของประธานาธิบดีไบเดน-แฮร์ริส กำหนดแนวทางสำคัญหลายด้าน เพื่อแก้ไขปัญหา ได้แก่

ขยายการผลิตและเผยแพร่ข้อมูลเพื่อความเท่าเทียม (Equitable Data)

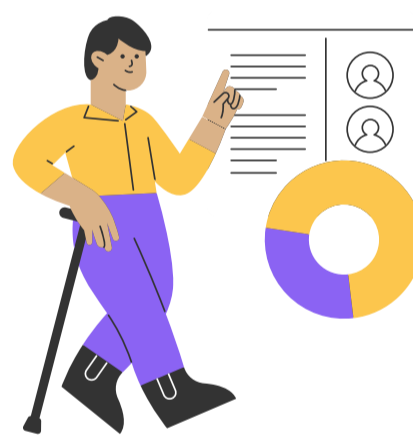
ปรับปรุงมาตรฐานการเก็บข้อมูล เชื้อชาติและชาติพันธุ์

เพิ่มความโปร่งใสในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง

เปิดเผยผลงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจากรัฐบาล

อำนวยความสะดวกให้นักวิจัยเข้าถึงข้อมูลอย่างปลอดภัย

ขยายการเข้าถึงเอกสารของ National Archives

กำหนดเป้าหมายด้านความยั่งยืนของรัฐ

สร้างเครื่องมือและข้อมูลเพื่อส่งเสริมความยุติธรรมทางสิ่งแวดล้อม

เป้าหมายและผลลัพธ์ที่คาดหวัง

1. ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลของรัฐ วิจัย และเอกสารต่าง ๆ ได้สะดวก โปร่งใส และเท่าเทียม
2. มีข้อมูลจำแนกตามกลุ่มประชากรที่ละเอียดขึ้น ช่วยให้การกำหนดนโยบายตอบโจทย์ความเท่าเทียมทางสังคม
3. หน่วยงานรัฐมีความรับผิดชอบและเปิดเผยการทำงานมากขึ้น
4. ส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ใหม่ การวิจัย และนวัตกรรมจากข้อมูลเปิด
5. เพิ่มการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคประชาสังคมในการตรวจสอบและพัฒนานโยบาย
6. ลดช่องว่างทางดิจิทัลและการเข้าถึงข้อมูลของกลุ่มผู้ด้อยโอกาส
7. ส่งผลให้รัฐบาลมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และยั่งยืนมากขึ้น

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ได้แก่ สำนักงานนโยบายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (OSTP) สำนักงานบริหารและงบประมาณ (OMB) คณะทำงานด้านข้อมูลที่เป็นธรรมและเท่าเทียม (Equitable Data Subcommittee / Working Group) สำนักงานหัวหน้าสถิติของสหรัฐฯ (Chief Statistician of the United States) สำนักสำรวจและหน่วยงานสถิติของรัฐบาลกลาง (Federal Statistical Agencies) สำนักจดหมายเหตุแห่งชาติ (NARA) สภาความยั่งยืนของรัฐบาลกลาง (Federal Sustainability Council) สภาที่ปรึกษาด้านความยุติธรรมทางสิ่งแวดล้อม (White House Environmental Justice Advisory) หน่วยงานรัฐระดับ State, Tribal, Territorial, และ Local Government ภาคประชาสังคม นักวิจัย และภาคเอกชน

การมีส่วนร่วมของประชาชน
กรณีศึกษาประเทศฟิลิปปินส์

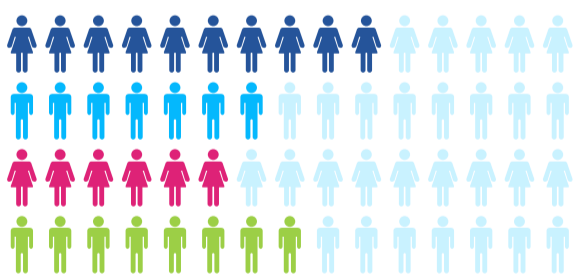
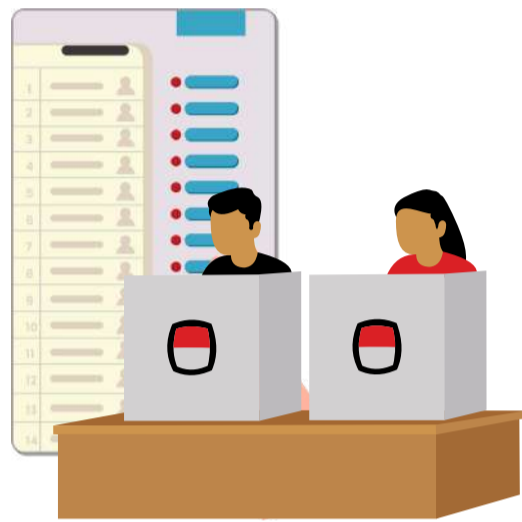
Policy Area: Public Participation

กรณีศึกษา ประเทศฟิลิปปินส์

จากการศึกษาแผนปฏิบัติการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานภาครัฐ
The 6th PH-OGP National Action Plan (2023-2027) ประเด็นการมีส่วนร่วมของประชาชน

ความเป็นมา

ฟิลิปปินส์ให้ความสำคัญกับบทบาทของภาคประชาชนในการรับรองบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับนโยบายของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (COMELEC) ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมให้กลุ่มภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและรับรองบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดย ข้อจำกัดของการดำเนินงานมีดังนี้

- ข้อจำกัดเรื่องความถูกต้องของบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
เจ้าหน้าที่การเลือกตั้งในบางพื้นที่ ไม่สามารถปรับปรุงบัญชีรายชื่อในพื้นที่ให้ถูกต้อง อาทิ การลบ หรือ ระบุข้อมูลผู้ลงทะเบียนตาม Republic Act (R.A.) No. 8189 (กฎหมายสาธารณรัฐฉบับที่ 8189) หรือ Voter Registration Act of 1996 (กฎหมายว่าด้วยการลงทะเบียนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ปี 1996) รวมถึงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับระบบการลงทะเบียนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง
- ข้อจำกัดในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ
สำนักงานทะเบียนราษฎรท้องถิ่นและศาลยุติธรรม ไม่ สามารถจัดส่งรายชื่อผู้เสียชีวิตที่มีอายุถึงเกณฑ์เลือกตั้ง และรายชื่อบุคคลซึ่งมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกตั้งแต่หนึ่ง (1) ปี แต่ไม่เกินหก (6) ปีให้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้อย่างครบถ้วนและทันท่วงที
- การปฏิบัติงานของ Offices of the Election Officer (OEOs)
ความล้มเหลวของสำนักงานการเลือกตั้งบางพื้นที่ในการจัดส่งหนังสือแจ้งอนุมัติการย้ายข้อมูลการลงทะเบียนไปยังสำนักงานการเลือกตั้งต้นทาง ส่งผลให้เกิดการลงทะเบียนซ้ำซ้อน
- ความผิดพลาดในการบันทึกข้อมูลประชากร
ความผิดพลาดในการบันทึกข้อมูลประชากรในระบบลงทะเบียนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง (Voter Registration System: VRS)

ทั้งนี้ ความไม่ถูกต้องของบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ส่งผลให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือในกระบวนการเลือกตั้ง รวมถึงส่งผลกระทบต่อความไว้วางใจภาคประชาชน โดย 1 ในวิธีสำคัญในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว คือ การส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบและรับรองบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในทุกครั้งที่มีการเลือกตั้ง

ขั้นตอนการดำเนินงาน

ทั้งนี้ ฟิลิปปินส์มีการดำเนินการประกาศมติหลายฉบับเพื่อกำหนดขั้นตอนในการตรวจสอบและรับรองบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ปรับปรุงรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในบัญชี (เพิ่มและถอนชื่อ) ด้วยวิธีการบันทึกด้วยมือระหว่างการประชุมคณะกรรมการลงทะเบียนการเลือกตั้ง (ERB) รวมถึงการออกบันทึกข้อความหลายฉบับเพื่อย้ำเตือนการดำเนินงานของสำนักงานการเลือกตั้ง และมอบสำเนาบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในรูปแบบดิจิทัลให้กับหน่วยงานท้องถิ่นและภาคประชาชนที่ได้รับการรับรองใช้ในการตรวจสอบ ตลอดจนการประสานงานกับศาลฎีกาผ่านสำนักงานศาลยุติธรรม รวมถึงให้ศาลที่เกี่ยวข้องจัดส่งรายชื่อผู้ที่ถูกพิพากษาถึงที่สุดต่อสำนักงานการเลือกตั้ง เพื่อปรับปรุงรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้ถูกต้องและเป็นปัจจุบันมากที่สุด

กำหนดให้สำนักงานเจ้าหน้าที่การเลือกตั้งต้องปรับปรุงบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งอย่างเข้มงวด (การลบ/ระงับข้อมูล การเพิ่มชื่อด้วยมือ หรือการขีดถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง) โดยจัดตั้งช่องทางการสื่อสารระหว่างหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนกระบวนการปรับปรุงบัญชีรายชื่อของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในพื้นที่

เพิ่มเครือข่ายความร่วมมือจากองค์กรภาคประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ได้รับการรับรอง ครอบคลุมระดับเมือง เทศบาล และเขตทั่วประเทศ เพื่อยกระดับการมีส่วนร่วมสูงสุด

ส่งเสริมให้กลุ่มพลเมือง องค์กรภาคประชาสังคม องค์กรเอกชน และพรรคการเมือง เฝ้าสังเกตการณ์แต่ละขั้นตอนอย่างใกล้ชิด

กำหนดให้หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง จัดส่งบัญชีรายชื่อผู้เสียชีวิต และบุคคลซึ่งมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้แก่คณะกรรมการการฯ ผ่านสำนักงานการเลือกตั้ง และยกระดับระบบการดำเนินงาน (ทางการ) ผ่านมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งชุดใหญ่ (Commission En Banc)

ทบทวนและปรับปรุงกระบวนการรับรององค์กรภาคประชาชน ให้เรียบง่ายและชัดเจน โดยใช้กลไกของภาคประชาสังคม ในการรับรองคุณสมบัติของหน่วยงานที่จะเข้ามาตรวจสอบ

จัดทำข้อมูลฐาน (baseline) วัดผลลัพธ์การดำเนินงาน และตั้งเป้าหมายฐานดังกล่าว ในการเลือกตั้งสภาบารังไก (Barangay) และประธานสภาเยาวชน (Sangguniang Kabataan – SK) รวมถึงการเลือกตั้งท้องถิ่น (NLE)

*Barangay and Sangguniang Kabataan Election : BSKE

เผยแพร่ และสร้างความตระหนักรู้
ตลอดจนพัฒนาศักยภาพ
ให้แก่กลุ่มภาคประชาชนที่เกี่ยวข้อง

Commitment

4(a) การเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบการเลือกตั้ง และการบรรเทาปัญหาการกีดกันสิทธิในการเลือกตั้ง

1 Milestone

การหารือร่วมกับองค์กรภาคประชาสังคม ในการกำหนดคุณสมบัติสำหรับการรับรอง รวมถึงบทบาทในกระบวนการตรวจสอบ และรับรองให้ชัดเจน

: กรอบการดำเนินงานภายใน Q1, 2024

การจัดทำนโยบายว่าด้วยการมีส่วนร่วม ขององค์กรภาคประชาชนอย่างเป็นระบบถาวร

: กรอบการดำเนินงานภายใน Q2, 2024

การพัฒนาส่งเสริมศักยภาพให้แก่องค์กร ภาคประชาสังคมที่ได้รับการรับรอง เพื่อให้ สามารถมีส่วนร่วมในกระบวนการตรวจสอบได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

อาทิ การจัดการฝึกอบรมหรือสัมมนาสำหรับองค์กร ภาคประชาชน (CSOs) การรณรงค์และเผยแพร่ข้อมูล เกี่ยวกับกระบวนการดังกล่าว และการบรรจุหัวข้อ/ บทบาทเกี่ยวกับกระบวนการตรวจสอบและรับรอง ไว้ในคู่มือ Election Registration Board (ERB)

: กรอบการดำเนินงานภายใน Q3, 2024

หน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานหลัก:
Philippine Commission on Elections (COMELEC)

CSOs

หน่วยงานภาคประชาสังคม:
Accredited citizens' arms and their local chapters and affiliates

2 Milestone

การประชาสัมพันธ์ เพื่อเชิญชวนให้ผู้ที่สนใจ ยื่นขอการรับรององค์กรภาคประชาชน (CSOs)

: กรอบการดำเนินงานภายใน Q2, 2024

การอนุมัติการรับรององค์กรภาคประชาชน โดยใช้มติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (Commission En Banc) ข้อตกลงความร่วมมือ (MOA) และข้อตกลงไม่เปิดเผยข้อมูล (NDA)

: กรอบการดำเนินงานภายใน Q3, 2024

หน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานหลัก:
Philippine Commission on Elections (COMELEC)

CSOs

หน่วยงานภาคประชาสังคม:
Accredited citizens' arms and their local chapters and affiliates

“ Commission on Elections (COMELEC)

คือ คณะกรรมการการเลือกตั้งฟิลิปปินส์ ที่มีอำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญในการบังคับใช้และบริหาร กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง เช่น การจัดทำและพิมพ์บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

การจัดทำรัฐธรรมนูญกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ สนธิสัญญาและประชาคมที่สำคัญ การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐในช่วยเหลือ รวมถึงการรับรององค์กรตรวจสอบการเลือกตั้ง ”

Commitment

3 Milestone

การจัดทำฐานข้อมูล (baseline) เกี่ยวกับจำนวนกระบวนการตรวจสอบและรับรองที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคประชาสังคม (CSOs) สำหรับการเลือกตั้งระดับชาติและท้องถิ่น (National and Local Elections : NLE) ในการเลือกตั้งเดือนพฤษภาคม 2025

: กรอบการดำเนินงานภายใน Q3, 2024

การวัดระดับการมีส่วนร่วมสำหรับการเลือกตั้งบารังไก (BSKE, ธ.ค. 2025) และการเลือกตั้งท้องถิ่น (NLE, พ.ค. 2028) โดยกำหนดให้มีสัดส่วนของการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคประชาสังคม (CSOs) ในกระบวนการตรวจสอบและรับรองสำหรับการเลือกตั้งจำนวน 25% (ในการเลือกตั้ง BSKE) และ 50% (ในการเลือกตั้ง NLE) จากค่าเริ่มต้น

: กรอบการดำเนินงานภายใน Q3, 2025

: กรอบการดำเนินงานภายใน Q1, 2027

การประเมินผลการดำเนินงานการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคประชาสังคม (CSOs) ตลอดกระบวนการและสรุปบทเรียนเพื่อปรับปรุงนโยบายในอนาคต

: กรอบการดำเนินงานภายใน Q1, 2028

หน่วยงานรับผิดชอบ

หน่วยงานหลัก:
Philippine Commission on Elections (COMELEC)

CSOs

หน่วยงานภาคประชาสังคม:
Accredited citizens' arms and their local chapters and affiliates

หน่วยงานสนับสนุน:

Department of Education : DepEd (กระทรวงศึกษาธิการ)
Local Government Units : LGUs (สำนักงานรัฐบาลท้องถิ่น)

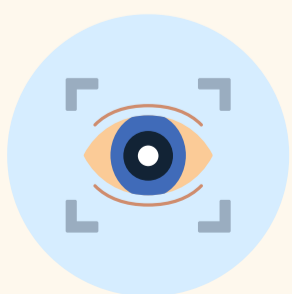
เป้าหมายและผลลัพธ์ที่คาดหวัง

การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการการเลือกตั้งและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับความเชื่อมั่นและความไว้วางใจจากประชาชน

ยกระดับการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคประชาชนในส่วนท้องถิ่นที่ได้รับการรับรองในกระบวนการตรวจสอบและรับรองบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั่วประเทศ

ส่งเสริมให้หน่วยงานต่าง ๆ เช่น องค์กรภาคประชาสังคม พรรคการเมือง และประชาชนทั่วไป เฝ้าสังเกตการณ์ในกระบวนการตรวจสอบและรับรองบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าว อย่างใกล้ชิด

การมีส่วนร่วมของประชาชน
กรณีศึกษาประเทศบราซิล

Policy Area: Public Participation

กรณีศึกษา ประเทศบราซิล

จากการศึกษาแผนปฏิบัติงานการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารงานภาครัฐ
The 6th PH-OGP National Action Plan ประเทศบราซิล ประเด็นการมีส่วนร่วมของประชาชน

ความเป็นมา

อ้างอิงจากรายงานการทบทวนแผนฯ OGP ของประเทศบราซิล (Brazil19) ที่ถูกเผยแพร่ในปี ค.ศ. 2022 โดยองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organisation for Economic Co-operation and Development : OECD) ที่ระบุว่า **วัฒนธรรมการมีส่วนร่วมทางสังคมของประเทศบราซิลอ่อนแอลงจากการหดตัวของพื้นที่พลเมือง (civic space)** รวมถึงพระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 9759/2019 ที่ออกแบบมาเพื่อลดบทบาทของภาคประชาชนในกระบวนการตัดสินใจของรัฐบาลกลางและกระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมือง นอกจากนี้ ยังมีประเด็นปัญหาอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการถดถอยในระดับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ดังนี้

- 1 ข้อมูลที่บิดเบือนบนสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อระดมความคิดเห็นจากสาธารณะโดยเจตนา
- 2 การเข้าถึงนโยบายสาธารณะ จากปัจจัยทางเศรษฐกิจ/ช่วงวัย/ความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยี ความแตกต่างในแต่ละภูมิภาคและลักษณะเฉพาะของพื้นที่
- 3 ระบบราชการที่ไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของสังคม ขาดการประสานงานและบูรณาการระหว่างโครงการระดับพื้นที่ในการดำเนินนโยบายสาธารณะต่าง ๆ
- 4 ความซับซ้อนระหว่างรัฐ เทศบาล และรัฐบาลกลาง และการจัดสรรงบประมาณรายจ่าย
- 5 ต้นทุนในการเผยแพร่ข้อมูลและการสื่อสารเกี่ยวกับนโยบายสาธารณะที่สูง รวมถึงช่องว่างด้านการเข้าถึงนโยบายในหลายพื้นที่ที่เปราะบาง โดยเฉพาะในเขตชนบท

ดังนั้น ภายใต้ประเด็นการมีส่วนร่วมของประชาชน (public participation) บราซิลจึงมุ่งเน้นการสร้างยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของสังคม สอดคล้องกับแนวคิดการเปลี่ยนกรอบนโยบายสาธารณะจาก “ผู้ใช้บริการ” ไปสู่ “ผู้มีบทบาท” โดยกำหนดเป็นแนวทางขับเคลื่อนการมีส่วนร่วมของสังคมและการศึกษามวลชนในพื้นที่ **“Social participation and popular education in the territories”** ที่มุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสังคมผ่านช่องทางสื่อดิจิทัลและสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ในพื้นที่ ทั้งนี้ เพื่อขับเคลื่อนพื้นที่ให้มีความยั่งยืนและเอื้อต่อสุขภาวะที่ดีในระยะยาว

6th National Action Plan on Open Government 2023/2027

แผนปฏิบัติการแห่งชาติ (National Action Plan : NAP) - Brasília/2023

Commitment

แนวทางการขับเคลื่อน

หมุดหมายที่ 1 - 4 เกี่ยวข้องกับนโยบายท้องถิ่น องค์กรด้านการส่งเสริมสิทธิมนุษยชน การศึกษา และการนิยาม “สุขภาวะ” ในพื้นที่ ซึ่งจะช่วยให้เห็นภาพรวมของโครงการและกิจกรรมการมีส่วนร่วมของสังคมที่ส่งเสริมโดยภาคประชาสังคม

1 - 4 Milestone

● การจัดทำแผนบูรณาการ เชื่อมโยงนโยบายสาธารณะกับเจ้าหน้าที่ในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง

Ministry of Management and Innovation in Public Services - APSD/MGI

Ministry of Health - Digital Health and Information Secretariat (SEIDIGI/MS)

Ministry of Health - Executive Secretariat

Department of Inter-federative and Participative Management (SE/MS)

● การจัดทำแผนที่หน่วยงานด้านการส่งเสริมและปกป้องสิทธิมนุษยชน รวมถึงการให้คำปรึกษาด้านนโยบายสาธารณะ เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของสังคม

Ministry of Social Development and Fight against Hunger
(National Secretariat for Social Assistance) - SNAS/MDS

Ministry of Management and Innovation in Public Services - APSD/MGI

ผู้ประสานงาน: (1)(2)

National Secretariat for Social Participation Brazil - SNPS/SG-PR

● การจัดทำและกำหนดขอบเขตพื้นที่สุขภาวะ “map healthy” เพื่อกำหนดเป็นพื้นที่ยั่งยืน

National Secretariat for Social Participation Brazil - SNPS/SG-PR

ผู้ประสานงาน: (3)

Ministry of Health - MS

● การจัดทำกรอบการดำเนินงานและแนวปฏิบัติด้านการศึกษามวลชนในพื้นที่ต่าง ๆ

Ministry of Health - MS

ภาคประชาสังคม:

Abong และ Angola communication

องค์กรเอกชนเพื่อสาธารณประโยชน์ ที่ไม่แสวงหากำไร (NGOs) ของบราซิล

ผู้ประสานงาน: (4)

National Secretariat for Social Participation Brazil - SNPS/SG-PR

Commitment

แนวทางการขับเคลื่อน

หมวดหมู่ที่ 5 - 7 บูรณาการทำงานระหว่างภาคประชาสังคมและการทำงานของภาครัฐในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนและเชื่อมโยงการดำเนินงานเป็นเครือข่าย ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน และแลกเปลี่ยนความรู้และยุทธศาสตร์ระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ที่เข้าร่วม

5 - 7 Milestone

ประสานความร่วมมือทางสังคม สหภาพแรงงาน และขบวนการประชาชน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการรัฐบาลเปิด

Ministry of Social Development and Fight against Hunger (National Secretariat for Social Assistance) - SNAS/MDS

ประสานเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ประจำพื้นที่ ภาคประชาสังคม:

CONTAG National Training School (ENFOC)

Paulo Freire National School

ผู้ประสานงาน: (5)(6)

National Secretariat for Social Participation Brazil - SNPS/SG-PR

จัดการประชุมร่วมกับองค์กร สถาบัน และขบวนการทางสังคมที่ทำงานด้านการศึกษามวลชน

Ministry of Social Development and Fight against Hunger (National Secretariat for Social Assistance) - SNAS/MDS

National Secretariat for Social Participation Brazil - SNPS/SG-PR

Ministry of Health - MS

ภาคประชาสังคม:

Paulo Freire National School

ผู้ประสานงาน: (7)

CONTAG National Training School (ENFOC)

เป้าหมายและผลลัพธ์ที่คาดหวัง

“ เพื่อฐานข้อมูลแบบบูรณาการระหว่างองค์กรและหน่วยงานต่าง ๆ ที่ทำงานด้านการส่งเสริมสิทธิและนโยบายสาธารณะในพื้นที่ ส่งเสริมการประสานงานในรูปแบบดังกล่าวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ”

ทั้งนี้ เมื่อมีการปฏิบัติตาม General Personal Data Protection Law (LGPD) หรือ กฎหมายการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศบราซิล อย่างครบถ้วน จะส่งผลให้ชุมชนสามารถใช้ฐานข้อมูลดังกล่าว ในการส่งเสริมการบูรณาการอย่างมีส่วนร่วม และมีประสิทธิผลระหว่างภาคประชาสังคม ตลอดจนโครงการริเริ่มของภาครัฐ

Commitment

แนวทางการขับเคลื่อน

หมวดหมู่ที่ 8 - 10 มุ่งเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม รัฐบาลระบบเปิด และสนับสนุนความพยายามในการรับมือกับข้อมูลบิดเบือน (disinformation) การรู้เท่าทันสื่อ รวมถึงการส่งเสริมคิดวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ ทักษะและความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

8 - 10 Milestone

จัดทำแนวทางและเสนอการดำเนินงานร่วมกันสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินนโยบายด้านการศึกษามวลชน ดิจิทัล และสื่อ

Ministry of Social Development and Fight against Hunger
(National Secretariat for Social Assistance) - SNAS/MDS

Ministry of Management and Innovation in Public Services - APSD/MGI

National Secretariat for Social Participation Brazil - SNPS/SG-PR

Ministry of Health - MS

ภาคประชาสังคม:

CONTAG National Training School (ENFOC)

Palavra Aberta Institute

ผู้ประสานงาน: (8)

Paulo Freire National School

ส่งเสริมการฝึกอบรมด้านการศึกษา การรู้เท่าทันสื่อ

รวมถึงการส่งเสริมคิดวิเคราะห์เชิงวิพากษ์ ทักษะและความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

Ministry of Social Development and Fight against Hunger
(National Secretariat for Social Assistance) - SNAS/MDS

Ministry of Health - MS

ภาคประชาสังคม:

COALIZÃO
DIREITOS
NA REDE

ภาคีเครือข่ายที่มีการรวมตัวของภาคประชาสังคมมากกว่า 40 แห่ง
สถาบันการศึกษาวิจัย เพื่อส่งเสริมสิทธิในการเข้าถึงดิจิทัล

ผู้ประสานงาน: (9)

นอกเหนือจากการฝึกอบรม การขับเคลื่อนภายใต้แผนของประเทศบราซิล
National Action Plan on Open Government 2023/2027

มุ่งเน้นส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้าใจและคุ้นเคยในตัวอย่างและกลไกการมีส่วนร่วมของสังคม
ผู้ที่ทำหน้าที่ขับเคลื่อนกลไกเหล่านี้ รวมถึงวิธีการเข้าถึงในกระบวนการดังกล่าว
ทั้งนี้ ในหมวดหมู่สำคัญข้างต้น จะช่วยขยายการมีส่วนร่วมในองค์กรและกลไกต่าง ๆ
สนับสนุนการแสดงออกของประชาชนในวงกว้างมากยิ่งขึ้น

ดำเนินการฝึกอบรมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อเสริมสร้างประชาธิปไตยในพื้นที่

Ministry of Management and Innovation in Public Services - APSD/MGI
Ministry of Health - MS

National Secretariat for Social Participation Brazil - SNPS/SG-PR

ภาคประชาสังคม:

COALIZÃO
DIREITOS
NA REDE

INSTITUTO
PALAVRA
ABERTA

NOSSAS

ห้องปฏิบัติการด้านการมีส่วนร่วมพลเมือง
ที่ขับเคลื่อนโดยผู้หญิงของบราซิล

ผู้ประสานงาน: (10)

Paulo Freire National School

11 - 13 Milestone

จัดทำแคมเปญสื่อสาร
เพื่อสร้างความเข้มแข็งในกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมที่มีอยู่

ภาคประชาสังคม:

ผู้ประสานงาน: (11)

NOSSAS

จัดทำความร่วมมือระดับชาติ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคสังคมและการระดมพล

Ministry of Health - MS

ภาคประชาสังคม:

COALIZÃO
DIREITOS
NA REDE

ผู้ประสานงาน: (12)

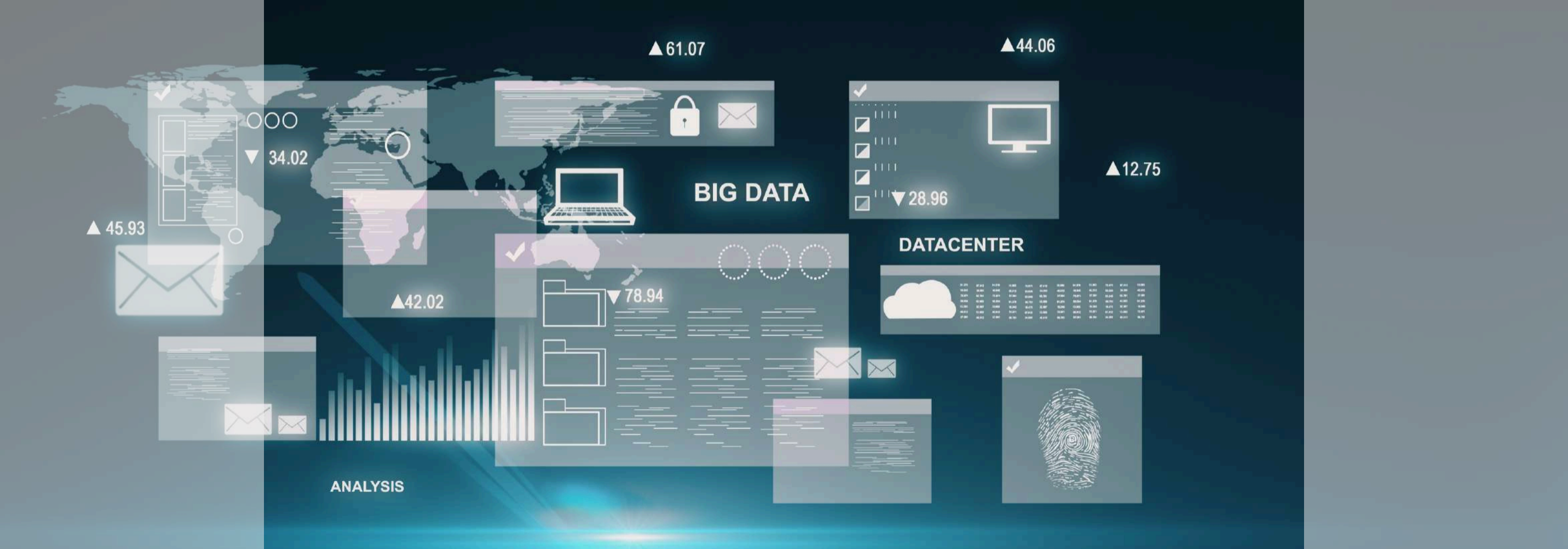
Paulo Freire National School CONTAG National Training School

จัดทำและเผยแพร่เอกสารติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

ผู้ประสานงาน: (13)

National Secretariat for Social Participation Brazil - SNPS/SG-PR

การเปรียบเทียบจุดเด่นของแต่ละประเทศ และความเชื่อมโยงในการจัดทำแผนฯ ของประเทศไทย

ประเด็นการต่อต้านการทุจริต

ตัวอย่างแผนปฏิบัติการแห่งชาติประเทศสวีเดน และการประยุกต์ใช้

ข้อดีของแผนประเทศสวีเดน คือ การใช้หลักการที่เป็นมาตรฐานสากล Open Data Charter ในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ โดยประเทศไทยสามารถประยุกต์ใช้หลักการดังกล่าว อาทิ การเปิดเผยเป็นหลักปกปิดเป็นข้อยกเว้น การเปิดเผยข้อมูลให้เข้าถึงง่ายและใช้ได้จริง พร้อมทั้งกำหนดเป็นแนวทางหลักในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ รวมถึงการปรับปรุงตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล เพื่อยกระดับความโปร่งใส การบริหารงานภาครัฐ ตลอดจนการส่งผลดีต่อการจัดอันดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ของประเทศไทยในระยะยาว

ตัวอย่างแผนปฏิบัติการแห่งชาติประเทศอินโดนีเซีย และการประยุกต์ใช้

ข้อดีของแผนประเทศอินโดนีเซีย คือ การพัฒนาแพลตฟอร์มที่รวบรวมข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างทั่วประเทศ ทั้งในภาวะปกติและภาวะฉุกเฉิน เชื่อมโยงข้อมูลผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยระบุข้อมูลความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผลประโยชน์ทับซ้อน และยกระดับให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยเฉพาะองค์กรภาคประชาสังคม Indonesia Corruption Watch (ICW) ที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการตรวจสอบร่วมกับรัฐและประเมินความเสี่ยงของแต่ละโครงการได้อีกด้วย

ประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม

ตัวอย่างแผนปฏิบัติการแห่งชาติประเทศแคนาดา และการประยุกต์ใช้

ข้อดีของแผนประเทศแคนาดา คือ สามารถนำหลักการการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ตามแบบประเทศแคนาดา ที่มีการเชื่อมโยงฐานข้อมูลเพื่อเปิดเผยและรายงานข้อมูลในรูปแบบที่อัปเดตและเป็นปัจจุบัน (real-time) ให้แก่ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อยกระดับความโปร่งใส การอำนวยความสะดวกด้านข้อมูล และการส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ตัวอย่างแผนปฏิบัติการแห่งชาติประเทศอินโดนีเซีย และการประยุกต์ใช้

ข้อดีของแผนประเทศอินโดนีเซีย คือ สามารถนำหลักการที่ยกระดับการมีส่วนร่วมระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้องตามแบบประเทศอินโดนีเซีย เพื่อเปิดเผยและสร้างฐานข้อมูลด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ร่วมกัน ผ่านการสัมมนา โดยให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมกำหนดมาตรฐานข้อมูลและจัดลำดับความสำคัญของข้อมูล

การเปรียบเทียบจุดเด่นของแต่ละประเทศ และความเชื่อมโยงในการจัดทำแผนฯ ของประเทศไทย

ประเด็นการส่งเสริมธรรมาภิบาลดิจิทัล

ตัวอย่างแผนปฏิบัติการแห่งชาติประเทศฟิลิปปินส์ และการประยุกต์ใช้

ข้อดีของแผนประเทศฟิลิปปินส์ ได้แก่ การที่ชุมชนสามารถเข้าถึงข้อมูลทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ สามารถเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น รายได้ ภาษี ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และสัญญาเหมือง และสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเป็นระบบ โดยโครงการ PH-EITI ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นมีบทบาทในการตรวจสอบการวางแผนงบประมาณร่วมกับเหมือง โดยประเทศไทยสามารถนำโครงการต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดการระบบข้อมูลมาเปิดเผย มาประยุกต์ใช้ในแผน NAP ได้

ตัวอย่างแผนปฏิบัติการแห่งชาติประเทศสหรัฐอเมริกา และการประยุกต์ใช้

ข้อดีของแผนประเทศสหรัฐอเมริกา ได้แก่ การให้ “ความเท่าเทียม” เป็นหัวใจของทั้งแผน โดยเป็นกรอบการขับเคลื่อนการทำงานของทุกรัฐบาล มุ่งเน้นกลุ่มที่ถูกกละเลย เช่น ชนกลุ่มน้อย ผู้หญิง ผู้พิการ ผู้อพยพ ชนบท และ LGBTQI+ พร้อมกำหนดให้ทุกหน่วยงานประเมินว่า บริการและนโยบายของตนเข้าถึงประชาชนอย่างเป็นธรรมหรือไม่ และมีกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเข้มข้นและเป็นระบบ โดยใช้กลไกหลากหลาย เช่น Public RFIs จาก OMB/OSTP และ เว็บไซต์ออนไลน์ ซึ่งประเทศไทยสามารถนำการประเมินความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการภาครัฐและสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเป็นระบบมาประยุกต์ใช้ในแผน NAP ได้

ประเด็นการมีส่วนร่วมของประชาชน

ตัวอย่างแผนปฏิบัติการแห่งชาติประเทศฟิลิปปินส์ และการประยุกต์ใช้

ข้อดีของแผนประเทศฟิลิปปินส์ คือ กลไกการมีส่วนร่วมขององค์กรภาคประชาชน ที่ได้รับการรับรองและการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่น ๆ เข้าร่วมในทุกขั้นตอนของกระบวนการเลือกตั้ง โดยมีการกำหนดสัดส่วนเป้าหมายไว้อย่างชัดเจน และกำหนดให้กระบวนการนี้เป็นความรับผิดชอบและความรับผิดชอบร่วมกันของหลายฝ่าย อาทิ คณะกรรมการการเลือกตั้ง (COMELEC) คณะกรรมการการลงทะเบียนเลือกตั้ง (ERB) นายทะเบียนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการที่มีตำแหน่ง/อำนาจสูงสุดในแต่ละพื้นที่

ตัวอย่างแผนปฏิบัติการแห่งชาติประเทศบราซิล และการประยุกต์ใช้

ข้อดีของแผนประเทศบราซิล คือ สามารถนำแนวทางการขับเคลื่อนโครงการเฉพาะพื้นที่มาปรับใช้ โดยการใช้กลไกการมีส่วนร่วมของพื้นที่ที่มีการร่วมมือกับหน่วยงานท้องถิ่นและคัดเลือกบุคลากรในพื้นที่เข้ามาขับเคลื่อนโครงการ และนำไปสู่การขยายผลสู่พื้นที่ถัดไป หรือ ระดับประเทศ ผ่านการประเมินหน่วยงานและพื้นที่ที่เหมาะสมและมีศักยภาพ

ประเด็นข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ต่อแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติ (National Action Plan : NAP) ของประเทศไทย

ดร.บัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์

ผู้อำนวยการสถาบันธรรมรัฐ
เพื่อการพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม

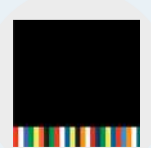

นางสาวอาภามาศ จันทรเมชา

ผู้อำนวยการสำนักนวัตกรรมเพื่อความยุติธรรม

รศ.ดร.ต่อภัสสร ยมภาค

ผู้อำนวยการศูนย์ความรู้เพื่อความร่วมมือ
ในการต่อต้านคอร์รัปชันและส่งเสริมธรรมาภิบาลในระดับภูมิภาค

OPEN GOVERNMENT
PARTNERSHIP THAILAND

สรุปประเด็นข้อเสนอแนะของ ดร.บัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์

ต่อแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติ (National Action Plan : NAP) ของประเทศไทย
ในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกภาคีเครือข่ายภาครัฐระบบเปิด (Open Government Partnership : OGP)
ณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ

วันที่ 28 ตุลาคม 2568 เวลา 10.00 – 12.00 น.

ข้อเสนอแนะด้านโครงสร้าง รูปแบบ และเนื้อหาของแผน

แผนปฏิบัติการไม่กำหนดรูปแบบการนำเสนอที่เป็นมาตรฐานตายตัว หน่วยงานสามารถเลือกจัดทำ
ในรูปแบบที่เหมาะสมและสื่อสารได้ชัดเจน โดยมีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

- Commitment ที่หน่วยงานจะดำเนินการ
- ตัวชี้วัดความสำเร็จที่ชัดเจนและวัดผลได้
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและมีส่วนในการรับผิดชอบ
- กรอบระยะเวลาการดำเนินการ

ข้อสังเกตและข้อคิดเห็น

กระบวนการกำหนดตัวชี้วัด: ควรดำเนินการผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมร่วมกันระหว่างหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องและหน่วยงานเจ้าภาพ เพื่อให้ตัวชี้วัดมีความเหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

กระบวนการจัดทำแผนและแนวทางการขับเคลื่อน

การจัดทำแผนควรเริ่มต้นจากการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและหน่วยงานรัฐ โดยนำเสนอให้
เห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ของการสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกภาคีเครือข่ายภาครัฐระบบเปิด
และดำเนินการขับเคลื่อนโดยใช้รูปแบบกลไกและกรอบการดำเนินงาน ดังนี้

Ownership

สร้างความเป็นเจ้าของ
ให้กับหน่วยงาน
เพื่อเกิดความรับผิดชอบ
ต่อโครงการที่ต้องมี
การขับเคลื่อน

กรอบการดำเนินงาน

ประเด็นนโยบายที่สำคัญไม่
จำเป็นต้องคิดโครงการการขับ
เคลื่อนระดับประเทศ ควรมี
การขับเคลื่อนระดับพื้นที่ได้

รูปแบบการดำเนินการ

- กำหนดเจ้าภาพและ
หน่วยสนับสนุนให้ชัดเจน
- ลดกฎเกณฑ์และขั้นตอน
เพื่ออำนวยความสะดวกใน
การทำงาน

ข้อสังเกตและข้อคิดเห็น

รูปแบบการทำงาน: การจัดตั้งคณะทำงานควรเป็นการทำงานในรูปแบบเครือข่าย (Network) เพื่อ
ลดขั้นตอนการดำเนินงาน และอำนวยความสะดวกให้แก่ภาคส่วนอื่น ๆ ในการขับเคลื่อนโครงการ
และการสร้างความเป็นเจ้าของ (Ownership) จะสามารถทำให้ทุกภาคส่วนเห็นถึงความสำคัญและ
เพิ่มการรับผิดชอบในผลกระทบของการดำเนินงาน (Accountability)

การบูรณาการ: หน่วยงานภาครัฐมีอุปสรรคและความท้าทายด้านการทำงานในรูปแบบไซโล (Silo)
ที่มีการของบประมาณในการดำเนินงานแยกส่วนกัน แม้จะเป็นแผนบูรณาการ ส่งผลให้อาจเกิดการ
ติดขัดในกรณีที่บางหน่วยงานไม่สามารถของบประมาณสำหรับการขับเคลื่อนโครงการได้

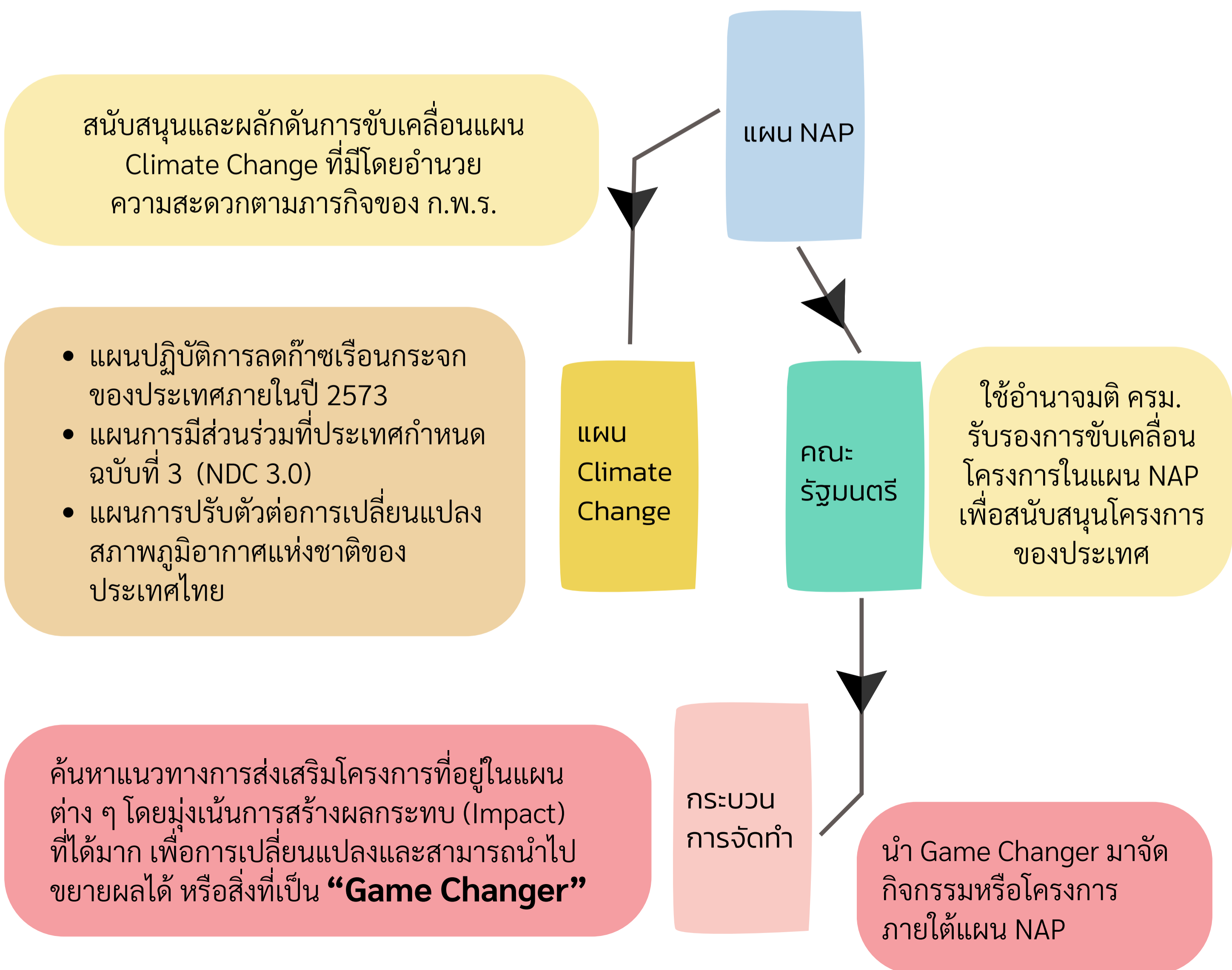
สรุปประเด็นข้อเสนอแนะของ ดร.บัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์
 ต่อแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติ (National Action Plan : NAP) ของประเทศไทย
 ในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกภาคีเครือข่ายภาครัฐระบบเปิด (Open Government Partnership : OGP)
 ณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ
 วันที่ 28 ตุลาคม 2568 เวลา 10.00 – 12.00 น.

แนวคิดการจัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติ (NAP)

ประเด็นนโยบายสำคัญต่าง ๆ ส่วนมากมีการจัดทำแผนเป็นการเฉพาะอยู่แล้ว จึงควรนำเสนอ
 ประโยชน์ของการสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกภาคีเครือข่ายภาครัฐระบบเปิด
 (Open Government Partnership : OGP) แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นการส่งเสริม
 แผนเดิมที่หน่วยงานต่าง ๆ มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น

ก.พ.ร. ส่งเสริมการขับเคลื่อนแผนต่าง ๆ ของประเทศไทยที่มีอยู่แล้วด้วยหลักการ
 ภาครัฐระบบเปิดและการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย (OG&MP Concept)

สรุปประเด็นข้อเสนอแนะของ นางสาวอาภามาศ จันทรเมฆา
 ต่อแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติ (National Action Plan : NAP) ของประเทศไทย
 ในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกภาคีเครือข่ายภาคีรัฐระบบเปิด (OGP)
 ณ ห้องประชุม Determination ชั้น 3 สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย
 วันที่ 4 พฤศจิกายน 2568 เวลา 10.00 – 12.00 น.

สถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย (TIJ)
ในสังกัดสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม

ได้ดำเนินโครงการใช้ข้อมูลเปิดภาครัฐ 25 ชุดข้อมูลเพื่อป้องกันคอร์รัปชัน ร่วมกับเครือข่าย
 ภาคประชาสังคมต่าง ๆ อาทิ องค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน ประเทศไทย (Anti-Corruption
 Organization of Thailand), Hand Social Enterprise และ KRAC ซึ่งถือเป็นหน่วยงาน
 สำคัญในการขับเคลื่อนประเด็นนโยบายด้านการต่อต้านการทุจริต ซึ่ง 25 ชุดข้อมูลดังกล่าว
 สามารถแบ่งได้ออกเป็น 4 รูปแบบข้อมูลตามคำนิยามของ Open Data Charter (ODC) ได้แก่

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบุคคลธรรมดาหรือองค์กร
 อาทิ ข้อมูลนิติบุคคล ข้อมูลผู้ได้รับประโยชน์ที่แท้จริง ข้อมูลผู้บริหารและกรรมการ

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรสาธารณะ ทั้งที่เป็นของรัฐ หรือ ของสาธารณะ
 อาทิ ข้อมูลงบประมาณและการใช้จ่ายภาครัฐ ข้อมูลโครงการจัดซื้อจัดจ้าง การบริจาค

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายและกฎระเบียบ
 อาทิ ข้อมูลการลงคะแนนสมาชิกรัฐสภา ข้อมูลการประชุมของฝ่ายบริหาร/นิติบัญญัติ

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรและประโยชน์สาธารณะ
 อาทิ ข้อมูลบัญชีทรัพย์สิน ข้อมูลการครอบครองที่ดิน ข้อมูลการชำระภาษีและศุลกากร

โดยข้อสรุปการดำเนินงานเกี่ยวกับ 25 ชุดข้อมูลดังกล่าว พบว่า ข้อมูลภาครัฐส่วนใหญ่จัดอยู่ใน
 ประเภท **ข้อมูลที่เปิดเผยในสาระสำคัญ** แต่ยังมีขาดลักษณะและคุณภาพที่เป็นมาตรฐานสากล
 โดย หน่วยงานที่รับหน้าที่ดำเนินโครงการได้จำแนกสถานะของ 25 ชุดข้อมูลไว้ดังนี้

**เปิดเผยสาระสำคัญ
 แม้มีปัญหาคุณภาพ**

**ไม่เปิดเผย
 สาระสำคัญ**

**ไม่มีขอบเขต
 การกำกับดูแลที่ชัดเจน**

**ไม่มีการจัดเก็บ
 อย่างเป็นระบบ**

นอกจากนี้ยังพบว่า หน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ยัง **ขาด** ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการแนวปฏิบัติ
 การเปิดเผยข้อมูลที่ไม่ถือเป็นการละเมิดพระราชบัญญัติคุ้มครองส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 (PDPA)
 ทั้งนี้ ประโยชน์จากการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐสามารถป้องกัน ตรวจสอบ และบังคับใช้
 เพื่อยกระดับความโปร่งใสและต่อต้านการคอร์รัปชันตลอดกระบวนการ (Corruption Cycle) ได้
 โดยเฉพาะ การเปิดเผยข้อมูลผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง (Ultimate Beneficiaries) ที่ถือ
 เป็น 1 ในประเด็นเร่งด่วนและเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการคอร์รัปชัน

“ ปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
 (สำนักงาน ป.ป.ท.) มีการจัดทำแผนปฏิบัติการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI)
 ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570) ”

สรุปประเด็นข้อเสนอแนะของ รศ.ดร.ต่อภัสสร ยมนา

ต่อแนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติ (National Action Plan : NAP) ของประเทศไทย
ในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกภาคีเครือข่ายภาครัฐระบบเปิด (Open Government Partnership : OGP)

ณ บริษัท แฮนด์ วิสาหกิจเพื่อสังคม จำกัด

วันที่ 11 พฤศจิกายน 2568 เวลา 10.00 – 12.00 น.

HAND Social Enterprise แฮนด์ วิสาหกิจเพื่อสังคม

มุ่งมั่นสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืนในการส่งเสริมธรรมาภิบาลและต่อต้านคอร์รัปชันในสังคมไทย
ด้วยการพัฒนาเครื่องมือต่อต้านคอร์รัปชัน เชื่อมโยงหน่วยงานตรวจสอบ สื่อมวลชน และประชาชน
ส่งเสริมกลไกความร่วมมือในการต่อต้านคอร์รัปชัน ผ่านการดำเนินโครงการต่าง ๆ อาทิ

แพลตฟอร์ม ACT Ai ตรวจสอบความโปร่งใส
ของภาครัฐด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน

โครงการเปิดเผย 25 ชุดข้อมูลสำคัญ
เพื่อป้องกันคอร์รัปชัน

ซึ่ง ACT Ai ถือเป็น 1 ในเครื่องมือสำคัญที่ร่วมพัฒนากับองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย)
โดยเป็นแพลตฟอร์มฐานข้อมูลเปิดขนาดใหญ่ (Open Data Platform) ที่รวบรวม วิเคราะห์ และ
แสดงผลข้อมูลโครงการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐในรูปแบบที่เข้าใจง่าย เชื่อมโยงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ
การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ข้อมูลนิติบุคคล ข้อมูลจดทะเบียนทางการค้า และพรรคการเมือง
พร้อมทั้งพัฒนาระบบวิเคราะห์ที่แสดงภาพรวมความเสี่ยงในแต่ละโครงการ เพื่อให้ภาคประชาชน
และภาคประชาสังคมตรวจสอบความโปร่งใสและตั้งข้อสังเกตที่อาจนำไปสู่การทุจริตได้ด้วยตนเอง
ทั้งนี้ การสร้างระบบการต่อต้านคอร์รัปชันที่มีประสิทธิภาพ คือ การสร้างระบบนิเวศ (ecosystem)
ที่ทำให้ทุกหน่วยงาน หรือ หน่วยงานที่ต้องการใช้ประโยชน์จากการเปิดเผยข้อมูลสามารถทำงาน
ได้ง่ายขึ้น โดยยกระดับกลไกภาคประชาสังคมเป็นผู้กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (catalyst)
และจากการดำเนินโครงการดังกล่าวพบว่า มีข้อจำกัดในการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ได้แก่

- 1) ความทับซ้อนของรายได้ซึ่งนับเป็นเงินนอกประมาณของส่วนราชการ
- 2) หน่วยงานของรัฐไม่เห็นถึงความจำเป็นในการเปิดเผยข้อมูล
- 3) ข้อมูลมีเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เช่น ข้อมูลผู้ถือหุ้น เป็นต้น
- 4) แนวปฏิบัติที่ไม่ถือเป็นการละเมิดพระราชบัญญัติคุ้มครองส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ (PDPA)
- 5) การตีความทางกฎหมายและข้อกำหนดที่กำหนดให้เปิดเผยอย่างจำกัด

รวมถึงข้อควรระวังในการดำเนินโครงการต่อต้านการทุจริตด้วยการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ ดังนี้

หน่วยงานภาครัฐอาจแจ้งว่ามีการดำเนินการเปิดเผยข้อมูลอยู่แล้ว

หน่วยงานภาครัฐอาจแจ้งว่าติดข้อจำกัดทางด้านกฎหมาย

หน่วยงานอาจกำหนดผู้รับผิดชอบที่ไม่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริต
และไม่มีอำนาจในการตัดสินใจมาเข้าร่วมหารือ

ทั้งนี้ ควรมีการกำหนดให้เป็นตัวชี้วัดการบูรณาการร่วมกันภายใต้ภารกิจเดียวกัน (Joint KPIs by Function) ยกกระตักติดตามและกระบวนการตรวจสอบรายละเอียดในการดำเนินงาน ส่งเสริม
การมีส่วนร่วมจากสาธารณะในการแจ้งเบาะแสเพื่อความยั่งยืนของภาครัฐระบบเปิดที่แท้จริง

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ในการจัดตั้งคณะกรรมการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการแห่งชาติ (NAP) เครือข่ายภาครัฐระบบเปิด (OGP) ควรกำหนดกลยุทธ์ด้านการต่อต้านคอร์รัปชันอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ สามารถแบ่งข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (policy recommendations) เป็น 2 ประเด็น ดังนี้

การแก้กฎหมายเพื่อปลดล็อกเชิงโครงสร้าง

การพัฒนาการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐและการสร้างการมีส่วนร่วมกับภาคประชาชน จำเป็นต้องอาศัยการแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง อาทิ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2562 ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. พ.ศ.2561 ตลอดจนพระราชบัญญัติคุ้มครองส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ (PDPA) เพื่อสร้างพื้นฐานในการแก้ไขปัญหาด้านการทุจริตคอร์รัปชันอย่างยั่งยืนและมีประสิทธิภาพ โดยแบ่งออกเป็นแผนปฏิบัติงานเร่งรัด (quick wins) ภายในกรอบระยะเวลาการดำเนินงาน 1 ปี และ 2 ปี ดังนี้

ภายใน 1 ปี

- การออกประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารเพื่อกำหนดชุดข้อมูลเปิดเพื่อการต่อต้านคอร์รัปชัน
- การออกแนวปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลสำหรับชุดข้อมูลเปิดเพื่อการต่อต้านคอร์รัปชันร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (PDPC)
- การแก้ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีการเปิดเผยข้อมูล 180 วัน
- การนำแนวทางกำหนดเรื่องมาตรฐานข้อมูลของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (DGA) มาปฏิบัติ

ภายใน 2 ปี

- การแก้ พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ โดยนำหลักการเปิดเผยเป็นหลัก (open by default) มาปรับใช้สำหรับการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐและให้ยกเว้นเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง
- การปรับหลักเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐ (ITA) ให้สอดคล้องกับการส่งเสริมความโปร่งใสและหลักนิติธรรมสากล เช่น ดัชนีการรับรู้การทุจริต (CPI) ตัวชี้วัดหลักนิติธรรม (ROL index) ดัชนีการเปิดเผยงบประมาณ (Open Budget Survey) และดัชนีการเปิดเผยข้อมูล OURdata เป็นต้น

การขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานเจ้าของข้อมูล

การดำเนินงานเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานรัฐควรริเริ่มสิ่งใหม่ ๆ ที่สามารถสร้างความร่วมมือได้จริง โดยมุ่งเน้นชุดข้อมูลเปิดที่มีความสำคัญและควรเร่งดำเนินการก่อน ได้แก่

ข้อมูลจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ	ข้อมูลการร่วมทุน (PPP)	ข้อมูลงบประมาณภาครัฐ	ข้อมูลนิติบุคคลและมูลนิธิ
กรมบัญชีกลาง	สคร.	สำนักงบประมาณ	DBD และกรมการปกครอง
ข้อมูลการครอบครองที่ดิน	ข้อมูลเจ้าหน้าที่รัฐ	ข้อมูลบัญชีทรัพย์สิน ฯ	ข้อมูลผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง (BO)
กรมที่ดิน	สำนักงานเลขา ฯ ครม.	สำนักงาน ป.ป.ช.	

ทั้งนี้ การเปิดเผยข้อมูลนิติบุคคลและมูลนิธิ ข้อมูลเจ้าหน้าที่รัฐ และข้อมูลบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่รัฐ จะนำมาซึ่งการเปิดเผยข้อมูลผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง (BO) ได้อีกด้วย

THAILAND

Open Government Partnership

